Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 13 (9249). • 1988 йил 19 январь • сешанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

УМУМБАШАРИЙ МУАММОЛАРНИ ҲАЛ ЭТИШДА КУЧ-ҒАЙРАТЛАРНИ БИРЛАШТИРАЙЛИК

М. С. ГОРБАЧЕВнинг «Инсониятнинг омон қолиши ва ривожланиши учун халқаро фонд» раҳбарлари билан учрашуви

Илгари хабар қилинганидек, 15 январь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Москвада ўзининг таъсис мажлисига тўпланган «Инсониятнинг омон қолиши ва ривожланиши учун халқаро фонд» раҳбарияти аъзолари билан учрашуви бўлиб ўтди.

Фонд тузиш ғояси ўтган йилнинг февралида Москвада бўлиб ўтган «Ядросиз дунё учун, инсониятнинг омон қолиши учун» халқаро анжуманида олға сурилган, бу фонд қуролсизланиш, экология, маданият муаммолари соҳасида турли тадқиқот лойиҳаларини амалга оширишга кўмаклашади, шу жумладан моддий жиҳатдан ёрдам беради, турли мамлакатлар жамоатчилиги ҳамжиҳатлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашга кўмаклашади.

М. С. Горбачев учрашув қатнашчиларига, турли мамлакатлардан келган фан, маданият, савдо-саноат ва жамоат доираларининг таниқли намояндаларига мурожаат қилиб, бундай деди:

Сизларни кўришдан ва дунёда юз бераётган ижобий ўзгаришларнинг яна бир далили бўлмиш сизнинг миссиянгизни табриклашдан хурсандман. Тинчлик, халқаро вазиятни нормаллаштириш йўлидаги ҳаракатда ҳар бир қадам қийинчилик билан қўйилмоқда. Аммо бу жараён давом этмоқда.

Умидсиз бўлишни ҳам, ўта оптимист бўлишни ҳам истамаймиз. Реалист бўлиш лозим. Бу, айниқса, сиёсат учун энг муҳим жиҳатдир. Шу сабабли биз Совет Иттифоқида халқаро вазият қандай йўналишда ривожланаётганлигига баҳо берар эканмиз, ҳамма йўналишларда — қуролсизланиш соҳасида ҳам, иқтисодий соҳада ҳам, илмий ва маданий ҳамкорлик соҳасида ҳам ижобий тенденциялар вужудга келганига қарамай, ҳали яхшиланиш сари туб бурилиш бўлгани йўқ, деб ўйламоқдамиз.

Дунёнинг ҳамма жойида зиёлилар: олимлар, ёзувчилар, санъат арбоблари жуда активлашганлигини алоҳида таъкидлашни истар эдим. Бу кишиларнинг жамиятдаги реал салмоғи ҳисобга олинадиган бўлса, бу жуда катта аҳамиятга эгадир. Дунё кескинликдан чарчади, ўз тараққиётида шундай маррага, шундай бир нуқтага етиб келдики, бу нуқтада тўхташ лозимлиги, бундан буён нима қилишни ўйлаш кераклиги ҳамма учун, ҳатто сиёсатни унча тушунмайдиган кишилар учун ҳам равшан бўлиб қолди.

Сизларни ишонтириб айтишим мумкинки, биз Совет Иттифоқидагилар буни англаб етдик. Шу сабабли халқаро вазиятни соғломлаштириш учун, тинчлик учун ҳамма ишни қилаверамиз.

Яқинда мен матбуотимиз вакиллари ва ижодий союзларнинг раҳбарлари билан учрашдим. Бу учрашувда биз тарихимиз, унинг ютуқлари, тарихнинг турли даврлари — шу жумладан фожеали даврлари тўғрисида гаплашдик. Тарихни ўрганишни чуқурлаштириш, унинг диалектикаси бутун мураккаблигини тушуниб етиш учун тарихимизнинг турли даврларига ўз баҳоларимиз ва ёндашувларимизни яна бир бор қиёслашга уриндик. Тарихимизнинг ҳар бир даврида ҳам халқ мамлакат бахт-саодати йўлида меҳнат қилиб, зўр куч-ғайрат сарфлади, мамлакатимизни тараққиёт ва социализм йўлидан олға силжитди. Катта ютуқларга эришилди, бу ютуқлар улкан, кўп миллатли, аммо ўтмишда қолоқ бўлган мамлакатни замонавий давлатга айлантирди. Лекин тараққиётимизга тўсқинлик қилган жиҳатлар ҳам бўлди. Ҳатто социализмнинг ривожланиш жараёнига жуда катта путур етказган жиҳатлар ҳам бўлди. Булар ҳам фактдир.

Биз қайта қуришни амалга ошираётган пайтда, жамиятимизни демократиялаш принциплари асосида янгилашни истаётган пайтимизда тарихимиздаги ана шу жиҳатлардан бугунги кунимиз учун сабоқ чиқариб олмоқдамиз. Бунинг учун кўп куч-ғайрат сарфлашга тўғри келади. Тафаккурни қайта қуриш лозим. Биз ҳаммамиз шу ҳаётда муайян йўлни босиб ўтдик. Бу йўл бизни қайта қуриш зарурлигини англаб етишга тайёрлади. Бизда тузумимиз имкониятларини намоён этиш учун жамиятимизни демократиялаш йўлидан бошлаб боришга қодир бўлган интеллектуал кучлар бор. Аммо бу фақат интеллектуаллар ёки сиёсатчиларнинг, яъни жамият қандайдир қисмининг истагигина бўлганда эди, у ҳолда бу нарса муҳим аҳамиятга эга бўлса ҳам, аммо ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлмасди. Бутун жамият — ишчилар синфи, деҳқонлар, зиёлилар, барча меҳнаткашлар бу сиёсатни, қайта қуришнинг янги ғояларини тушуниб кутиб олганликлари ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Буларнинг ҳаммаси курашларсиз, қийинчиликларсиз бўлмаса-да, биз олға томон ҳаракат қилишимизга умид бахш этади.

Мен сўзлаб бераётган учрашувда: мамлакатимизда содир бўлаётган жараёнларнинг ҳаммаси ҳам фақат бизга, бизнинг жамиятимизга боғлиқ эмас, шу билан бирга қандай дунёда яшаётганлигимизга ҳам боғлиқдир, деган фикр айтилди. Ҳақиқатан ҳам шундай эканлигини сиз билан биз тушундик. Ҳамма нарса бир-бирига боғлиқ, бир-бирига алоқадор бўлган ҳозирги дунёда юз бераётган воқеалар, шубҳасиз, ҳар бир мамлакатга, унда содир бўлаётган жараёнларга, пировард натижада умуман жаҳон сиёсатига кучли таъсир қилмоқда. Ана шу ўзаро боғлиқлик ва ўзаро алоқадорликни ҳисобга олган ҳолдагина келажак ҳақида ўйлаш, режаларни ўз жамияти ичидаги кучларгагина таянадиган қилиб эмас, балки бошқа миллатлар ва халқлар билан ўзаро алоқа боғлашга таянадиган қилиб тузиш мумкин. Миллатлараро тусга эга бўлган муаммолар жуда кўп тўпланиб қолганлиги ҳисобга олинадиган бўлса, бу жуда муҳимдир. Биз бундай муаммоларни одатда умумбашарий муаммолар, деб атаймиз, чунки улар бутун цивилизация олдида кўндаланг бўлиб турибди.

Буларнинг ҳаммасини янги тафаккур йўлидаги изланишлар зарурлиги, янги реалликларни ҳамда энг яхши жамиятга ёндашувларни идроклаш тақозо этди. Чамаси, бунда биз бошланғич сабоқни олмоқдамиз. Танлаб олган йўлимиздан дадил қадам ташлаб боришимиз учун биз ҳали кўп иш қилишимиз лозим. Бу бизнинг қайта қуришимизга тааллуқлидир. Худди шунингдек, вазиятни яхшилик томон ўзгартириш учун дунёда ҳали кўп нарсани англаб етиш ва биргаликдаги куч-ғайратлар билан кўп иш қилиш керак бўлади.

Сизлар вакиллари бўлган янги ташкилотнинг тузилишини ҳам ўзгариб бораётган дунё нуқтаи назаридан қарамоқ керак. Бу ўзгаришлар, энг аввало, ҳар кимнинг ўзи танлаб олган йўлга

(Давоми 2-бетда).

ЯНГИ ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ АМАЛДА

*

● **«ПОДЁМНИК»** ишлаб чиқариш бирлашмасида хўжалик ҳисоби тобора кенг жорий қилинмоқда. Ўнлаб бригадалар янгича ишламоқда. Уларга 240 ишчи бирлашган. Бу машинасозлар асосий ишлаб чиқаришга банд бўлган ишчиларнинг 40 процентдан кўпроғини ташкил этишади. Хўжалик ҳисоби асосида ишлаётган бригадаларда меҳнатни илмий уюштириш, прогрессив технология ва илғор иш усулларини қўлланиш, вужудга келган муаммоларни ҳал қилишда инженер-техник ходимлар ҳам яқиндан ёрдам бермоқдалар. Ушбу суратда хўжалик ҳисоби асосида ишлаётган илғор бригада раҳбари, цех меҳнат коллективи Совети раиси Е. Черновни (ўнгдан биринчи) меҳнатни илмий уюштириш лабораторияси бошлиғи Д. Жарупов, катта мастер В. Попов, цех иқтисодчиси Н. Ашуркевич ва цех партия ташкилотининг секретари, электр пайвандчи Л. Богуславский билан иш юзасидан суҳбатлашаётган вақтда кўриб турипсиз.

В. МОЛГАЧЕВ фотоси.

*

● *Агросаноат хабарлари*

Мақсади 4000 килограмм

ОҚҚЎРҒОН районидаги Вотинцев номли колхознинг илғор сут соғувчилари ҳақида гап кетгудек бўлса, Ҳ. Султонбоеванинг номини ҳурмат билан тилга олишади. Бунинг боиси бор, албатта, Ҳ. Султонбоева бир неча йилдан буён соғувчилик касбини ардоқлаб келади.

Шуниси қувончлики, 1987 йил социалистик мусобақаси якунлари бўйича Ҳ. Султонбоева яна ғолиб деб топилди. У йил давомида ўзига бириктилган 18 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 3065 килограммдан сут соғиб олишга эришди.

Ҳ. Султонбоева ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилида 1987 йилда эришган муваффақиятларини янада мустаҳкамлаб, бу кўрсаткични 4000 килограммга етказишга аҳд қилди. Шу билан бирга унинг мақсади областда ташкил этилган тўртмингкилограммчи сут соғувчилар клубига аъзо бўлишдир.

Мусобақа ғолиби ҳозирги қишли-қировли кунларда ҳам сигирлардан мўл сут соғиб олмоқда. Қатъий рацион асосида парваришланаётган жониворлар маҳсулдорлиги ёздагидан пасаймаётир.

М. ТОЖИБОЕВА.

ЎТГАН ЙИЛДАГИДАН ТЕЗ

ЯНГИЙЎЛ районидаги Ленин номли колхоз трактор паркида техника ремонти билан 64 киши машғул. Слесарь ва механизаторларнинг унумли меҳнат қилиб, яхши дам олишлари учун паркда шароитлар етарли. Шунинг учун ҳозирга қадар гараждаги мавжуд 40 та тракторнинг 10 таси, 27 та сеялка, 12 та чизель ва 350 борона, 20 та грейдер сифатли қилиб созлаб қўйилди.

Колхоз механизатор ва слесарлари бу йил техника ремонтини ҳамкорликда ўтказишга аҳд қилишган. Шу туфайли тайёрлик чизиғига келтириб қўйилаётган техника ва механизмларнинг ремонти ўтган йилдагидан сифатли ҳамда тез бажарилаётир. Ремонт ишларида Камол Болтабоев, Ихтиёр Ғуломбоев, Суннат Ёқубов, Нормуҳаммад Исҳобовлар ҳамкасбларига намуна бўлаяптилар.

А. РИХСИБОЕВ.

ЕР ТЕКИСЛАНМОҚДА

ЧИНОЗ районидаги «Партия XXIV съезди» совхози деҳқонлари 1987 йилни муваффақиятли якунладилар. 875 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан, жами 2 минг 625 тонна пахта олинди ва йиллик план ортиғи билан бажарилди. 83 процент хом ашё юқори сортга топширилди.

Айни кунларда пахтакорлар келгуси йил ҳосилига пухта замин яратмоқдалар. Кузги-қишки тадбирлар уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Ерлар чуқур ва сифатли шудгордан чиқарилди. 15 та транспорт трактори, учта юклагич механизми билан кўплаб миқдорда маҳаллий ўғит жамғарилмоқда. Тўртта мослама ёрдамида ҳозиргача 90 гектардан ортиқ камқуват ерларга минерал ва маҳаллий ўғит солинди.

Ҳ. ТОЖИМАТОВ.

ЮҚОРИ КЎРСАТКИЧЛАРГА ЭРИШИШЯПТИ

ҒАЛАБА районидаги Дмитров номли колхозда 6 гектар майдонда теплица ташкил этилган. 1987 йилда ойнаванд далалардан 586 тонна бодринг, помидор ва бошқа маҳсулотлар йиғиб-териб олинди. Бунда тажрибали сабзавоткор Ойша Саломованинг ҳам муносиб улуши бор.

У Янги йилнинг дастлабки ҳафтасида ҳам унумли ишлади. Ҳар бир квадрат метр ердан 18—20 килограммга етказиб ҳосил териб олинди. Дугоналари — Анисия Ким ва Надежда Канлар ҳам Саломовадан ўрнак олиб, меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Р. ЙЎЛЧИЕВА.

● *МОТОР ЗАВОДИ ҚУРИЛИШИДА*

ИШ ПАЧАВА

ТОШКЕНТ МОТОР ЗАВОДИ ҚУРИЛИШИ «ТУЯ ГЎШТИ ЕБ ЕТГАН» ЙИЛЛАРДА БУ КОРХОНА ИШЛАБ ЧИҚАРИШИ ЛОЗИМ БЎЛГАН ДВИГАТЕЛЛАР МАЪНАВИЙ ЖИҲАТДАН ЭСКИРИБ ҚОЛДИ

ЭНГ муҳим объект — Тошкент мотор заводи қурилишида план «чок-чокидан сўкилиб кетди». Алюминий қуйилма, ремонт-механика, энергетика, ностандарт ускуна цехлари, подстанция ва компрессор станцияси декабрь ойида ишга туширилиши белгиланган эди, лекин бу мўлжал амалга ошмади. Ўша бадном «ростлаб олиш» яна содир бўлди. Ўзлаштирилмаган 8 миллион сўмга яқин маблағ янги йилга «ўтказилди».

...Эски экскаваторнинг занг босган «хартуми» дастлабки куб метр тупроқни қазиб чиқарганида, мамлакатда: Чирчиқ дарёсининг ўнг қирғоғида Ўрта Осиёдаги энг йирик заводлардан бирининг қурилиши бошланди. 80-йилларнинг охирида қишлоқ хўжалик машинасозлари қўлига жаҳон стандартларига жавоб берадиган, қуввати 100 от кучига баробар дизель етиб боради, деб хушхабар тарқалган эди.

Мана, саксонинчи йиллар ҳам охирлаб қолди. Аммо 100 от кучилик мотор тайёрланмади ва яқин орада тайёрланмаса ҳам керак. Ҳозирча заводда 75 от кучилик дизеллар ясалади, деб чамалаб турипшибди, лекин бу мотор саноатга зарурмикан, у техниканинг кечаги куни эмасмикан, бу ҳозирча қоронғу.

Мотор заводининг аввал бошданоқ «омади» юришмай келди. Унинг лойиҳасини Харьковдаги «Гипротракторосельхозмаш» лойиҳа институти ва Тошкентдаги «Узгипротяжпром» институти тузган. Бир вақтлар мазкур лойиҳани асрнинг техникавий мўъжизаси дегувчилар ҳам бўлди, булар орасида журналистлар ҳам бор эди. Тўғри, қурилиш устида, алюминий қуйилма цехи ишлаб чиқаришни зарур миқдорда заготовкалар билан таъминлашга қодир бўлмайди, деган фикр кимнингдир миясига «ярқ» этиб урилди. Лойиҳани тузатишди, заготовкалар қуввати тахминан тўртдан бирга «оширилди», гўё шундай қилиб лойиҳанинг универсаллигини исботламоқчи бўлишди.

Ҳар жиҳатдан — ҳам конструктив, ҳам технологик томондан мураккаб бўлган ана шу объектни қуриш иккита бош пудратчи трест — республика мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг «Промжилводстрой» ва «Главсредазирсовхозстрой»нинг «Промстрой» трестларига топширилди. Ҳозир эса ҳеч ким, нега энди бу қурилиш ихтисослиги бошқача бўлган ана шу трестларга топширилди, деса саволга жавоб бера олмайди. Бу икки ташкилот, қарийб юз миллион сўмлик капитал маблағни ўзлаштиришга, яъни мотор заводининг сметадаги қийматини елкасига олишга қодирми?

Қурилиш майдонида иш дам жонланиб, дам жим-жит бўлиб турди. Йил сайин ўзлаштирилмаган маблағлар ортиб бораверди, тўғаноқлар кўпайди, иш пачава бўлаверди, буюртмачи билан пудратчининг «даҳанаки жанги» давом этаверди.

Штаблардаги мажлисларда «сан-у-манга» бориб жанжаллашишар, хонаки мажлислар эса баъзан, тинчроқ ўтарди. Иш эса оқсагандан-оқсаб келаверди. Ўтган йили қарийб 26,5 миллион сўмни ўзлаштириш лозим эди, фақат 18 миллионга қурблари етди, план 68 процент бажарилди. Қурилиш-монтаж ишлари топшириғи удаланмади, ускуналарни монтаж қилиш жуда орқада қолиб кетди.

Бизга «Промжилводстрой» йиллик программани ошириб бажардику, ахир дейишлари мумкин. Ҳа, ошириб адо этди. Лекин ўтган йилнинг ўрталарида бу трест планини ярим миллион сўмга қисқартиришган эдида...

Хўш, нега иш пачава?

— Бош пудратчилар панд бериб қўйишди, деб ҳисоблайди мотор заводи директорининг қурилиш бўйича ўринбосари К. Шчемлев.— «Промстрой» аслида бирорта ишга тушириладиган объектни ҳам қўлдан чиқармади. Бунинг оқибатида биз ускуналарни монтаж қилолмаяпмиз, уларни созлаш ҳам мумкин бўлмай турибди, омборда қарийб 7 миллион сўмлик ускуна тўпланиб қолди. Энди бошимизга катта жарималар ёғилиб кетди, шундоқ ҳам заводимизнинг молиявий аҳволи чатоқ бўлиб турган эди. Қурувчиларга даъватимиз, илтимосларимиз ерда қолди. «Промстрой» ўжарлик қилиб фақат бир сменада ишламоқда. Қурилишда январь ойининг бошларида ишлаган комиссиянинг хулосаси ҳам бу фикрни тасдиқлади.

«Инженерлик — лаборатория корпусида ишлашмаган». «Компрессор станциясида биноларнинг пардози тугамаган, электр монтажи охирига етмаган, том чала-чулпа ёпилган». «Подстанцияга иссиқлик, сув тармоқлари уланмаган». «Сув таъминоти ва канализация тармоқлари ишламаяпти». «Омборлар блокида бўяш ва ойна солиш ишлари ниҳоясига етмаган, вентиляция ва электр ускуналари ишламаяпти». Шундай экан, нимани ишга тушириш мумкин?

«Промстрой»нинг буюртмачи билан муомаласи ҳамиша келишмаган. Трестнинг айби билан механика — йиғув корпуси томидан чакка ўтиб кетганини биз илгари ёзган эдик. Оҳангарондаги қурилиш материаллари комбинатида шоша-пиша янги қоплама тайёрладилар. Бу бир неча ўн минг сўмга тушди. Хатони тузатишга уриндилар. Аммо... ана шу аммоси борда...

— Кўриб турибсиз, яна чакка ўтиб кетаяпти, станоклар ҳам, ускуналар ҳам шалоббо.

Эҳтимол, биринчи ишга тушириш комплексининг ёрдамчи цехлари февраль ойида иш бошлар. Ахир улар ўтган йилиёқ 2 миллион сўм самара бериши керак эди-ку. Бунинг ўрнини ким қоплайди? Бу саволга жавоб берадиган мард йўқ, бунинг устига заводнинг ўзи ҳам қолоқликка «ҳисса» қўшган. Масалан, мотор заводига ярим минг юксак малакали ишчи етишмай турибди. Шу кунларда тармоқдаги энг яхши корхоналарда тажриба орттираётган кишиларга умид боғламоқдалар. Лекин бу одамлар ҳам корхонанинг лойиҳадаги қуввати билан ишлаши масаласини ҳал этмайдилар. Яна бир йўли топилгандек туюлади: бирон-бир ҳунар-техника билим юртини корхонага «бириктириб» қўйиш керак, лекин бу ҳам хомхаёл: чунки бир-икки ойдан кейин билим юртини битирган йигитлар армияга кетишади, хизматдан кейин шу корхонага қайтиб келишармикан?

Энг асосийси эса, конструкторлар ва технологлар етишмаётганлиги туфайли мотор заводининг «тинкаси қурияпти».

— Корхонамизга иштиёқмандлар кам,— деб зорланади бош инженер Э. Барковский.— Шаҳар четидамиз, транспорт қатнови ёмон, ҳозирча катта ойлик ҳам, уй-жой ҳам ваъда қилолмаймиз, чунки маблағ йўқ.

Маблағ яқин орада бўлмайди ҳам. Умумиттифоқ министрлиги завод микрорайони қурилишига пул ажратишни ноаниқ муддатга суриб қўйди. Шаҳар ижроия комитети 35—40 та квартира бераяпти, бу, ахир, «денгиздан томчи-ку». Хуллас, иш пачава: бир томондан қурувчилар панд беришса, иккинчи томондан завод ишлаб чиқариш вазифаларини ҳал эта олмай гаранг.

Шу боисдан таркибига Тошкент мотор заводи ҳам кирадиган «Минск трактор заводи» бош бирлашмасининг тутган йўлини тушунса бўлади. Бирлашмадагилар кўп нарса талаб қилиб, аммо қўлидан бирон-бир иш келмаётган юз миллионга тушган ўз «фарзандларидан» воз кечишга уринишмоқда. Тан олиш керакки, Белоруссия машинасозлари ҳақ. Ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш ва ўзини-ўзи бошқариш фойдани «қайта тақсимлаш» билан сира-сира чиқиша олмайди. Демак, бундай бўлмаслиги керак. Хўш, нима қилиш лозим?

— Ниҳоят, двигателлар ишлаб чиқариш учун мотор заводига қуйилма — махсус блоклар, шатунлар, тирсак ўқлари керак,— дейди бош инженер.— Ҳозир биз буларни Минск шаҳридан олмоқдамиз ва ўн минглаб ўрнига бир неча юзта дизель тайёрламоқдамиз. Истиқбол хусусида нима дейишга ҳам ҳайронман...

Январь ойининг охирларида мотор заводига ишга тушириладиган комплексни қабул қилувчи давлат комиссияси келса керак. Ушбу комиссиянинг муҳтарам аъзолари кирза этиклар ва зонтикларда келишса маъқул бўлур эди. Цехлар ўртасида йўл йўқ. Хўп, майли, бир амаллаб цехларга киришар-у, аммо тепаларидан чакка ўтиб қолса нима бўлади?

Л. ЛЕВИН.
(ЎзТАГ мухбири).

1 ФЕВРАЛГАЧА ЯКУНЛАНАДИ

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Ленин номли колхозда мавжуд машина ва механизмларни ўз вақтида ва сифатли ремонтдан чиқариш бўйича катта тажриба тўпланган. Бу иш олдиндан белгилаб олинган тадбирлар бўйича ўтказилади. Бу йил ҳам хўжалик ремонтчилари ва механизаторлари ҳамма турдаги машина-механизмларни 1 февралгача мавсумга шай қилиб қўйишга аҳд қилишган.

Пахта йиғим-терими якунланиши билан бу ерда биринчи навбатда пахта териш машиналари ремонтига киришилди. Ҳозиргача мавжуд 16 та агрегатнинг 13 таси тайёрланди. Шунингдек, экиш мавсумида ишлатиладиган сеялка, борона ва тракторларни созлаш ҳам бошлаб юборилди. 20 та экиш агрегатининг 13 таси тайёрлик чизиғида турибди.

— Биз асосий диққат-эътиборни иш сифатига қаратяпмиз,— деди хўжаликнинг илғор механизатори Эгам Муҳамедов.

Шуниси диққатга сазоворки, колхозда ремонт ишлари билан фақатгина махсус бригада шуғулланади. Ҳозир бу тадбирни 28 киши бажармоқда. Абдушукур Ҳасанов, Қобил Бейсенов, Ҳусан Мамедов сингари механизатор ва ремонтчи слесарлар ўзаро мусобақада пешқадамлик қилишмоқда.

1987 йилда бу колхоз ремонтчилари техника ремонтини ўтказиш бўйича район хўжаликлари ўртасидаги мусобақада ғолиб чиққан эдилар. Бу йил ҳам биринчиликни қўлдан бой бермаслик учун астойдил ҳаракат қилишмоқда.

С. ҚУРБОНҚУЛОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ҚУРУВЧИЛАРИНИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгашда ўтган йилги капитал қурилиш якунлари ҳамда 1988 йил планини сўзсиз бажариш юзасидан энг муҳим вазифалар муҳокама қилинди.

Кенгашда область партия комитетларининг секретарлари, область ижроия комитетлари раисларининг капитал қурилишга раҳбарлик қилувчи ўринбосарлари, министрликлар ва идораларнинг, катта бирлашмалар ва корхоналарнинг раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари иштирок этдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети йўл-йўриқларига мувофиқ кўрилган чора-тадбирлар натижасида капитал қурилишда ижобий силжишлар кўзга ташланганлиги таъкидлаб ўтилди. Давлат капитал маблағлари ҳисобига уй-жойлар қуриш, социал-маданий ва маиший объектлар қуриш плани бажарилди.

Шу билан бирга, экономиканинг бу муҳим тармоғидаги аҳвол қониқарсизлигича қолмоқда. Асосий кўрсаткич — асосий фондларни ишга тушириш планининг бажарилиши таъминланмади. Ўзбекистон ССР агросаноат комплекси ва Енгил саноат министрлиги ташкилотлари айниқса жиддий қолоқликка йўл қўйдилар. Республикадаги пудрат ташкилотларининг кўпи давлат плани асосий кўрсаткичларини бажармади.

Юз берган аҳволнинг асосий сабаби — уюшқоқликнинг йўқлиги ва ижро интизомининг бўшлиги, бошқариш ишларини ташкил этишнинг эски методларидан фойдаланилаётганлигидир. Бу айниқса планлаштиришда яққол намоён бўлмоқда, ҳали ҳам объектларнинг асосий кўп қисмини йил охирига бориб ишга тушириш кўзда тутилмоқда. Республикада шу вақтга қадар пудрат шартномалари тузиш ва маблағ билан таъминлашни расмийлаштириш тугалланган эмас.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Давлат таъминот комитети қурилишларни цемент, металл, ёғоч-тахта ва бошқа материаллар билан қониқарсиз таъминлаётганлиги учун қаттиқ танқид қилинди.

Қурилиш комплексида коллектив пудратга ўтиш ҳали ҳам тугалланмаган, тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлашни жорий этишга тайёргарлик ишлари чўзилиб кетмоқда. Қурилиш комплекси ишлаб чиқариш базасини ривожлантиришдаги қолоқлик алоҳида ташвиш туғдирмоқда. Меҳнат унумдорлиги, иш сифати пастлигича қолмоқда, тармоқнинг мавжуд ишлаб чиқариш имкониятларидан етарли фойдаланилмаяпти.

Хўжалик юритишнинг иқтисодий методлари иш самарадорлигини ошириш учун катта имкониятлар очиб беришига алоҳида эътибор қаратилди, шу сабабли кадрларнинг асосий вазифаси ана шу методларни тўла ўзлаштириб олишдан, хўжалик ҳисобига дадиллик билан қатъий ўтишдан, ресурсларга ҳақ тўлашнинг чек системасини кенг жорий этишдан, фан ва техника ютуқларидан мумкин қадар кўпроқ фойдаланишдан иборат.

Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари бу масалаларда партия йўлини фаоллик билан ўтказишлари, коммунистларнинг етакчилик ролини оширишлари зарур.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари А. С. Икромов, В. Н. Лобко, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Қ. Ҳ. Маҳамадалиев қатнашдилар.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

УМУМБАШАРИЙ МУАММОЛАРНИ ҲАЛ ЭТИШДА КУЧ-ҒАЙРАТЛАРНИ БИРЛАШТИРАЙЛИК

[Давоми. Боши 1-бетда].

— социал, мафкуравий, диний эътиқодга содиқ қолгани ҳолда, ҳамкорлик қилиш зарурлигини, тинчликда яшаш муддаосини тушуниб етиш ва англаш кучайиб бораётганлиги билан характерланади. Бу эътиқодларнинг бири иккинчисига халақит бермайди.

Ўз тақдирига, ўз анъаналарига эга бўлган турли халқларни бирлаштириб турган жаҳон ҳамжамиятида шундай бўлиши табиийдир. Энг катта мамлакатлар ҳам, улар нақадар қудратли бўлмасин буни менсимасликлари, кичик халқларга буюк давлат нуқтаи назаридан такаббурлик билан қарашлари мумкин эмас — бу ҳақда мен яқинда президент Рейганга гапирдим. Мен давлат нақадар катта бўлса, унинг ўз халқи олдидаги, бошқа халқлар олдидаги масъулияти ҳам шу қадар катта бўлади, деб ҳисоблайман.

Агар катта давлатнинг, бундай давлат ҳукуматининг ўз халқи, бошқа мамлакатлар халқлари олдидаги масъулиятини сезиш туйғуси бўлмаса, бу ғоят жиддий оқибатларга олиб келган бўлур эди.

Ишончим комилки, ҳозир сиёсат, фан, адабиёт билан бойитилган тақдирдагина самарали бўлиши мумкин. Маънавий асосларсиз, жаҳон сиёсатида инсонпарварликсиз, халқаро муносабатларни инсонпарвар қилмай туриб, халқларни бирбирига яқинлаштириш жараёнини тасаввур этиш қийин. Сиёсатчилар олимларнинг, ижтимоий кучларнинг, инсоният интеллектуал кучларининг ўзига хос, бебаҳо ҳиссасисиз иш юрита олмайдилар. Мен ана шуни англаб етиб, сизларни йўл бошида, ишларингиз бошланишида табриклайман ва сизларга катта муваффақиятлар тилайман.

Сўнгра фонд вице-президенти **Ж. Визнер** (АҚШ) директорлар кенгаши номидан сўзга чиқди. У, жумладан, фонд фаолиятига катта умид боғлаётганлигини, бу фондни тузиш ғояси Москвадаги халқаро анжуманда юзага келганлигини айтди. Кўп мамлакатларда бўлиб, кўп одамлар билан, айниқса, олимлар билан суҳбатлашиб, уларда истеъдодлардан, инсоният потенциалидан қуролланиш пойгаси учун эмас, балки жамият манфаатлари йўлида фойдаланишга интилиш жуда кучли эканлигини сездим.

Ж. Визнер СССРда рўй бераётган жараёнлар, ҳозир совет ташқи сиёсатига хос бўлган дунёни яхлит ва ўзаро боғлиқ ҳолда янгича идроклаш турли мамлакатлар ўртасида ҳамжиҳатлик ва кенг ҳамкорлик зарурлигига ишонаётган кишиларга катта умид бағишлаётганлигини таъкидлади.

А. Хаммер (АҚШ), **Д. С. Лихачев** (СССР), **А. Д. Сахаров** (СССР), **С. Эйзенхауэр** хоним (АҚШ), **Ж. Гольденберг** (Бразилия), **Р. Бьернерстедт** (Швеция), **Ж. Стоун** (АҚШ), **Д. Мак-Таггард** (Канада), **Б. Сендов** (Болгария), **Ф. Майор** (Испания), митрополит **Питирим** (СССР), **Р. З. Сагдеев** (СССР), **Х. Штиллер** (ГДР), **М. Гуттьерес** (Италия), **М. Села** (Исроил), **Ф. Фон Хиппель** (АҚШ), **Х.-П. Дюрр** (ГФР), **Х. Рихтер** (ГФР), **У. Грин** (АҚШ), **Р. Шнайер** (АҚШ), **Е. П. Велихов** (СССР) дунёда юз бераётган жараёнлар ҳақида, шу муносабат билан олимлар, маданият, санъат арбоблари, савдо-саноат доиралари олдида турган вазифалар тўғрисида, тузилган фонднинг мақсадлари ҳақида ўз мулоҳазаларини ўртоқлашдилар.

Гап хусусан, ядро хавфи олдида инсониятнинг омон қолишини таъминлаши, мамлакатлар ва халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга халал бераётган ишончсизлик ғояларини бартараф этиш мақсадига қаратилган янгича фикрлаш ғояларининг олға силжиши ва равнақига муҳим ҳисса қўшиши мумкин бўлган фонд фаолияти ҳақида борди.

Фонд программаларини амалга оширишда илм-фан, маданият, савдо-саноат доиралари вакилларининг ҳамкорлиги реал сиёсатнинг жамоатчилик фикри билан яна ҳам мустаҳкам алоқасини амалга ошириш, замонамизнинг йирик проблемалари кенг доирасига баҳо беришга сиёсатчилар ва олимлар диққат-эътиборини жалб этиш имконини беради.

Учрашув қатнашчилари ядро қуролларининг бутун бир турини тарихда биринчи марта йўқотишга имкон берган ўртача ва камроқ олислик ракеталари тўғрисида яқиндагина имзоланган шартномани халқаро сиёсатга янгича ёндашувнинг конкрет ифодаси, деб баҳолади.

Учрашув қатнашчилари ядро асрида халқаро муносабатларга инсонпарварлик тусини бериш, мазкур муносабатларни маънавий мезон билан ўлчаш, сиёсатда умуминсоний ахлоқ-одоб нормаларига риоя этилишини таъминлаш, айниқса, муҳимлигини таъкидладилар.

Сўзга чиққан нотиқлар қуролсизланиш проблематикасига фонд фаолиятининг нуфузли йўналишларидан бири сифатида қараб, тараққиёт проблемаларини ҳал этишда турли мамлакатлар жамоатчилиги биргаликдаги куч-ғайратларининг катта аҳамиятга эга эканлигини ҳам таъкидладилар.

Чет эллик меҳмонлар СССРдаги қайта қуриш ва ижтимоий ҳаётни демократиялаш жараёнларига астойдил қизиқиб қараб, мамлакатимизда содир бўлаётган ўзгаришларнинг катта халқаро аҳамияти ҳақида гапирдилар.

Учрашув пировардида **М. С. Горбачев** нутқ сўзлади. У учрашув қатнашчиларининг фикр-мулоҳазаларини катта қизиқиш билан тинглаганлигини таъкидлаб ўтди. Сиз айтган фикр-мулоҳазаларнинг кўпчилиги хусусида ўйлаб кўриш керак. Буларнинг ҳаммаси ниҳоятда жиддий гаплардир. Назаримда, инсониятнинг омон қолиши учун кураш ҳамкорликка боғлиқ қилиб қўйилаётганлиги фонд фаолияти учун муҳимдир.

Агар жаҳон халқаро муносабатларни қайта қуриш жабҳасида олға силжиб боравермас экан, фонднинг ҳам ўз ниятларини амалга ошириши мушкул бўлади.

Мен бундай деган бўлур эдим: бир томондан, фонд тафаккурга, сиёсатга зарур ва муҳим ғоялар, ишланмалар, таклифлар ва, ниҳоят, лойиҳалар етказиб бериб туради. Иккинчи томондан эса, фонднинг ўзи ҳам бутун жаҳон ҳамжамияти билан кенг кўламда ўзаро алоқа боғлаб туради. Фикримча, ана шундай ўзаро алоқа бўлмаса, фонд манбалардан бебаҳра қолади. Бу манбаларнинг илдизи эса жамиятнинг ўзида, унинг турли-туманлигидадир. Фонд ўз атрофига катта интеллектуал кучларни тўплаб, ана шу ҳаётбахш алоқалар асосида бугунги дунёнинг муқаррар талабларини ажратиб олиб, илмий жиҳатдан асосланган хулосалар тарзида сиёсатчиларга топшириши мумкин. Бу энг муҳим масаладир.

Мен сиз ҳали мунозарани ниҳоясига етказмаганлигингизни сезиб турибман. Фонд ишини ташкил этиш хусусида ҳали сиз обдон ўйлаб олишингиз керак, бу эса жўн иш эмас. Чунки ниятингиз катта, масъулиятли ниятдир.

Мен бу учрашувда фонд ишида икки йўналиш таркиб топаётганлигини сезиб олдим. Назаримда, илмий далиллардан, жаҳон тараққиёти тенденцияларини тушуниб олишдан фойдаланилса, фонд ўз ролини ўтайди, янгича фикрлашни шакллантириш йўлида сиёсатга таъсир ўтказади. Фақат ички масалалар хусусидагина эмас, балки халқаро масалалар юзасидан қарорлар қабул қилиш учун ҳам сиёсат илмий далиллар, илмий хулосаларга муҳтож эканлигини мен ўзим ҳам ҳис этиб турибман. Бу борада фонд қулай заминга эга. Фондга, унинг тавсияларига катта эҳтиёж сезилиб турибди. Бу, равшанки, ҳамма ҳам сизнинг фикр-мулоҳазаларингиз, таклифларингиз ва ғояларингизни бир хил тарзда қабул қилади, деган маънони англатмайди. Аммо шунга қарамасдан, ана шу фикр-мулоҳазалар, таклифлар ва ғоялар яна ҳам асосланган сиёсатни ишлаб чиқиш, халқаро муносабатлар ўрнатишнинг муҳим элементи бўлади. Бу, биринчидан.

Иккинчидан эса, фонд «арши аъло»га чиқиб олмаса, ҳозирги дунёда содир бўлаётган таҳликали ва орзу-умидли, шиддатли жараёнлардан ажралиб қолмаса, шак-шубҳасиз, кўпгина ишларни қилиши мумкин.

Агар фонд иши инсониятнинг омон қолиши ва равнақи тўғрисидаги ғамхўрлик билан йўғрилмаса, ҳақиқатан ҳам прогрессив ўзгаришларни рағбатлантирадиган лойиҳалар билан боғланмаса, фонд ўзини оқламайди. Шу боисдан ҳам, назаримда, фонднинг ҳозирнинг ўзидаёқ сиёсатга жуда катта таъсир ўтказаётган ижтимоий ҳаракатлар билан кенг кўламда алоқа ўрнатиши зарурлиги ҳақидаги сизнинг фикр-мулоҳазаларингиз ниҳоятда адолатлидир.

Лойиҳаларга келганда, улар турли-туман бўлиши мумкин. Қуролсизланиш жараёнини рағбатлантиришда олимларнинг иштироки, шу жумладан фонд ёрдамида олимларнинг қатнашуви муҳимлиги хусусида бу ерда айтилган фикрга қўшиламан. Бу нуфузли вазифадир. Равшанки, мен экологик проблемаларга етарлича баҳо бера оламан, албатта: бу проблемалар ҳозир кескин тус олган. Экология проблемаларини ҳал этишда реал ҳамкорлик зарур. Атроф-муҳитни муҳофаза этиш проблемаларига системали, комплекс ёндашув зарур. Фонд сингари жамоатчилик ташкилотларидан фойдаланиб, экология соҳасидаги фаолиятни интернационаллаштириш соҳасида қизиқарли таклифларга эга бўлиш мумкин, деб ўйлайман.

Бу илмий-техника революцияси билан, унинг социал оқибатлари билан боғлиқ бўлган муаммоларга ҳам тааллуқлидир. Мазкур муаммолар ўз тараққиётида орқада қолган ва илмий-техника тараққиётига интилаётган мамлакатлардаги одамлар манфаатларигагина бевосита даҳлдор бўлмай, бу проблемалар ривожланган мамлакатларда ҳам худди шу тарзда ўткир бўлиб турибди. Маданиятни асраш ҳам, табиийки, халқаро муносабатларга инсонпарварлиқ тусини бериш учун жуда катта аҳамиятга эгадир.

Фонд жаҳонга реал назар ташлаши, дунё қандай бўлса, уни шундайлигича идрок этиши керак. Фақат реализмгина сизга ҳаётий муҳим проблемаларни аниқлаб олишга, тўғри хулосалар ва тавсиялар чиқаришга ёрдам беради.

Бирон-бир ҳукумат ва ҳукуматлар группаси фонд фаолиятига нисбатан ҳийла-найранг қилмаслиги, бу фаолиятни умумбашарий проблемаларни ҳал этишдан чалғитмаслиги керак. Биз худди ана шундай фаолиятни табриклаймиз, унга маънавий жиҳатдангина эмас, амалий жиҳатдан ҳам ёрдам берамиз.

Истиқболда Совет раҳбариятининг ташқи сиёсат соҳасидаги барча куч-ғайратлари халқаро муносабатларда пайдо бўлган ижобий тенденцияларни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга қаратилади. Бунинг маъноси шуки, сиз биздан, аввало, қуролсизланиш, айниқса, ядровий қуролсизланиш соҳасида янги амалий куч-ғайратларни кутишингиз мумкин.

Биз стратегик ҳужум қуролларини 50 процент қисқартириш тўғрисидаги масаланинг ўртага қўйилишини ҳам реалистик деб ҳисоблаймиз. Аммо биз қуролсизланиш жараёни реал формалар касб этаётган ҳозирги даврда, кимдир ҳийла-найранг ишлатиб, қуролланиш пойгасини бошқа йўналишларга солиб юборишига қатъиян қаршимиз.

Биз Европадан ўртача ва камроқ олислик ядро қуролини олиб кетиш тўғрисидаги масалани ўртага қўйганимизда, баъзи кимсаларда Европа «мушкул» аҳволда қолади, деган туйғу пайдо бўлди. Флот, авиация ва бошқаларни қўшимча қуроллантириш йўли билан ана шу битимга чап бериш хусусидаги «ғоялар» дарҳол пайдо бўлди. Қандайдир бемаънилик юзага келди!

Ҳозир биз стратегик ҳужум қуролларини 50 процент қисқартирадиган бўлсак ва СҲҚни ана шундай қисқартириш йўлидан яна олға қараб бораверсак: нега энди кемаларда қанотли ракеталарни жойлаштириш йўли билан ана шу жараёнга чап беришга уринмоқдалар? — деган савол туғилади.

Биз бунга бутунлай қаршимиз.

Вашингтондаги учрашувда биз ана шу масалаларни ниҳоятда аниқ-пухта қилиб ўртага қўйган эдик. Музокоралар олиб бораётган шерикларимизда айёрлик қилишаётгани, уларни чалғитишаётгани ҳақида ҳистуйғу пайдо бўлар экан, у ҳолда қуролланиш пойгасига барҳам бериш, реал тарзда қуролсизланиш жараёнига ўтиш мумкин эмас. Халқаро муносабатларни бу тарзда қуриб бўлмайди.

Агар қуролланиш пойгаси космосга чиқариладиган бўлса, бу беқарорлашув бўлур эди ва шунинг учун ҳам принципиал йўсинда бу фикрга қўшилиб бўлмайди. Биз қийинчилик билан — олимлар буни яхши биладилар, — таққослаш мезонларини ишлаб чиқдик, контролга ёндашувларни топдик, шулар негизида эса, ниҳоят, Ер юзида қуролсизланиш жараёни бошланди. Агар қуролланиш пойгаси космосга чиқариладиган бўлса, бутун вазият ўзгаради, бу эса жиддий ҳодисадир. Шу боисдан ҳам бизнинг нуқтаи назаримизча, баъзи соҳаларда қуролсизланиш билан шуғулланиб, иккинчи бир соҳаларда қуролланиш пойгасини авж олдириш мумкин эмас. Умид қиламизки, жамоатчиликнинг ҳам, айниқса, вазиятни теран англаб турган олимлар, интеллектуал доиралар намояндаларининг ҳам фикри худди ана шундайдир. Иш шу таҳлитда кетаверадиган бўлса, биринчидан, инсониятга таҳдид сақланиб қолаверади, иккинчидан эса, ресурслар беҳуда сарфланаверади. Бизнинг ёндашувимиз ана шундай.

Биз қуролсизланиш суръатларини пасайтирмаган ҳолда олға бораверишнинг қатъий тарафдоримиз. Бу борада истиқболни кўзлаб, олға бораверишга тайёрмиз. Ўйлайманки, ўртача ва камроқ олислик ракеталарини тугатиш тўғрисидаги музокаралар босқичида Совет томони кенг амалий йўл тутаётганлигини кўрсатди. Бу йўл кенгайиб бораверади. Биз стратегик ва ҳужум ракеталари хусусида гаплашаётганимизда яна ҳам кенгроқ кўламдаги эпчиллик ва амалийлик талаб этилади. Бу ўринда ҳамма нарса мураккаблашади: шунинг учун ҳам амалий ёндашув зарур. Музокараларда шериклар кўнглида пайдо бўлган ишонч нишоналари иккинчи томоннинг шерикка панд беришга уринишлари билан барбод бўлмаслиги керак.

Шу боисдан ана шу учрашувда ҳам намоён бўлиб турганидек, одоб-ахлоқ зарур, биз бу учрашувда бирбиримизнинг нуқтаи назаримизни ҳурмат қилмоқдамиз, бир-биримизни тушунишни истаймиз ва бунинг устига мураккаб проблемаларни ҳал этишда куч-ғайратларимизни бирлаштиришни истаймиз.

Шу яқин орада химиявий қуролларни тугатиш масаласини ҳал этиш мумкинлигига ишончимиз комил. Биз оддий қурол-яроғлар хусусидаги, айниқса, Европадаги ташвиш-таҳликани ҳам тушуниб олишга тайёрмиз. У томонда ҳам, бу томонда ҳам номувофиқликлар бор. Келинглар, ҳарбий муҳолифликни камайтириш йўлидан биргаликда ҳаракат қилаверайлик.

Ҳозир қайта қуришнинг, жамиятимизни янгилашнинг истиқболли режаларини амалга ошираётган совет халқи ишига қизиқиб, унга меҳр изҳор этганлигингиз учун сиздан миннатдорман.

Шундан кейин М. С. Горбачев мамлакатимизда қайта қуришнинг бориши, бу борада пайдо бўлаётган проблемалар ва мамлакат олдида қандай истиқболлар очилаётгани тўғрисида сўзлаб берди.

Ж. Визнер. Ишларингизга қойилман ва бундан буён қиладиган ишларингизга ҳам қойил қолишни истар эдим.

М. С. Горбачев. Биз, ҳарқалай, сизнинг ҳафсалангизни пир қилмасликка ҳаракат қиламиз. Ошкора суҳбат ўтказганлигимиздан жуда хурсандман. Учрашувлар ва фонд иши ана шу руҳда бўлиши лозим, деб ўйлайман. Ҳарқалай, биз Совет раҳбарлари, сизлар билан рўй-рост гаплашишга тайёрмиз. Биринчи қадам қўйилган йўлингизда сизларга муваффақиятлар тилаймиз. Бу ядровий қуролсизланиш соҳасидаги биринчи қадам билан баравар қўйилганлиги рамзий маънога эгадир. Бу икки жиҳатни назарда тутиб, ҳаракат қилаверайлик. Раҳмат, сизларга сиҳат-саломатлик ва мардлик тилайман. **(Қарсаклар).**

Учрашувда КПСС Марказий Комитети секретари А. Ф. Добринин қатнашди.

(ТАСС).

ПУДРАТ ХОСИЯТИ

Биринчи ихтисослашган кўчма механизация колоннаси «Паркентводстрой» трестининг илғор ишлаб чиқариш бўлинмаларидан ҳисобланади. Коллектив ҳар йили янги ерларни ўзлаштириш, мавжуд экин майдонларининг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, об-ҳаёт йўллари барпо этиш юзасидан катта ҳажмдаги ишларни амалга оширмоқда. Айниқса тўла хўжалик ҳисоби жорий қилингандан сўнг мелиораторларнинг ўз меҳнат натижасидан манфаатдорлиги ошмоқда. Колонна бошлиғи Александр Петрович Дементьев штатсиз мухбиримиз Т. Шоюсупова билан суҳбатда янгича ишлаш самараси ва муаммолари ҳақида гапириб берди:

— КОЛЛЕКТИВ пудратни қурилиш участкаларида жорий қилишдан бошладик. Улар ўтган йилнинг иккинчи ярмидан янгича ишлай бошлади. Албатта бунинг учун кенг кўламда тайёргарлик ва тушунтириш ишлари олиб борилди. Ҳар бир бинокор онгига хўжалик ҳисобида ишлашнинг афзалликлари, айни вақтда машаққатлари ва қийинчиликларини тўла етказишга ҳаракат қилинди. Қисқаси уларнинг фикрлашини янгича ишлашга мувофиқлаштириш учун кўпгина омиллардан фойдаландик. Иқтисодий темаларда суҳбатлар ўтказилди. Партия ва комсомол сиёсий маорифи шохобчаларида ҳам бунга катта эътибор берилди. Айниқса, пудрат усули қўлланганда қурилишни тежамли, сифатли ва жадал олиб бориш катта иқтисодий самара бериши алоҳида уқтирилди.

Барча участкаларда комплекс бригадалар ташкил этилди. Илгари бизда бундай коллективлар йўқ эди. Ҳар бир бригада муайян касб бўйича ишлашга ихтисослаштирилган эди. Янгича тартибда ишлашда бригадаларнинг комплекс бўлиши муҳимлиги маълум эди. Чунки пудрат усули қўлланилганда ҳар бир объект бригадага шартнома асосида топширилади. Бу шартномада қурилиш муддатлари, уни бунёд этиш учун кетадиган бинокорлик материаллари, сарфланадиган маблағ ва меҳнат миқдори аниқ кўрсатилади. Шундай шароитда бутун объект ягона бир бригаданинг қўлидан чиққани яхши.

Комплекс бригадаларнинг тузилиши тез орада яхши самара бера бошлади. Инженер-техник ходимлар, участкалар бошлиқлари, мастерларни ҳам бригадаларга бириктириш ижобий таъсир кўрсатади. Чунки уларнинг манфаатдорлиги бевосита бригада коллективининг меҳнат натижасига боғлиқ бўлиб қолди. Шундай бўлгач қуйи ишлаб чиқариш командирлари бригада бир маромда ишлашига, мавжуд машина-механизмларининг бутун смена давомида тўхтамаслигига, моддий-техника ресурсларини ўз вақтида етказиб беришга нисбатан жавобгарликни чуқур ҳис қиладиган бўлиб қолдилар.

Янгича ишлаш жорий қилингач, меҳнатда иштирок этиш коэффициенти ҳам қўлланила бошланди. Бу бригада аъзолари ва уларга бириктилган мутахассислар иштирокида кенг муҳокама қилинди. Шундан кейин кундалик қилинган иш ҳажми, сифати ҳисобга олинадиган бўлди. Ҳатто тежалган хом ашё ва материаллар ҳам эътибордан четда қолмайди. Агар у ёки бу сабаблар билан механизмлар тўхтаб қолса, бригада аъзоси бўлган механизаторлар бошқа ишлар билан бемалол шуғулланаберадиган бўлиб қолдилар. Қисқаси бригаданинг ҳар бир аъзоси бутун смена давомида бекор турмайди, ундан самарали фойаланишга интилади.

Колоннамизда иш ҳақи тўлаш тартиби ҳам янги усулга мувофиқ ўзгартирилди. Эндиликда маош смета-норматив бўйича тўланмоқда. Бунда бажарилган ишнинг ҳажмидан ҳам кўра сифати алоҳида эътиборга олинади. Масалан, объект қабул комиссияси томонидан «аъло» баҳога лойиқ деб топилса, иш ҳақига қўшимча 40 процент мукофот пули тўланади. «Яхши» баҳоланса қўшимча 30 процент, «ўрта» баҳоланса 10 процент ҳақ тўланади. Ойлик смета-нормативи тўла бажарилса ҳам маълум миқдорда қўшимча ҳақ берилади.

Бироқ сифатсиз ишловчилар, объектларни асосли сабабларсиз ўз вақтида қуриб битказмаган коллективлар барча рағбатлантиришлардан маҳрум қилинади. Қайтадан бажарилган иш учун ҳақ тўланмайди.

Колоннада А. Повятин раҳбарлик қилаётган участка коллективи биринчи бўлиб пудрат асосида ишлашга ўтган эди. Участкада 34 киши меҳнат қилади. Уларнинг кўпчилигини механизаторлар ташкил этишади. Мавжуд мелиорация агрегатларидан самарали фойдаланиш мақсадида уларнинг иш тартибига ўзгартишлар киритилди. Ишнинг сменалиги кўпайтирилди. Жумладан, 10 та бульдозер икки сменада ишлашга ўтказилди. Мавжуд 7 та

ТЎЛА ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДА

экскаватордан тўрттаси ҳам икки сменада фойдаланилмоқда. Скреперлар эса бир сменада ишлатилаяпти. Улар маънавий эски бўлганлиги учун икки сменада фойдаланишнинг иложи бўлмаяпти.

Участка коллективи Паркент каналининг охирги 10 километр қисмида сувнинг тупроққа сингишини камайтиришга мўлжалланган ишларни олиб бормоқдалар. Мелиораторлар ҳар ойда қўшимча маблағ ўзлаштиришяпти. Янгича ишлаш жорий қилингач, бирор кун йўқки, улар топшириқни бажаришмаган бўлса. Илгариги вақтда бундай маром етишмас эди. Шунинг учун ҳам ой охирларида штурмчилик авж олар, оқибатда иш сифати кўнгилдагидек бўлмасди. Эндиликда бунга тўла хотима берилган.

Участкада ишга ҳақ тўлашда меҳнатда иштирок этиш коэффициенти ҳисобга олинмоқда. Масалан, бу коэффициент кўрсаткич 1,1 бўлса, бунёдкорларнинг ойлик иш ҳақлари 70—80 сўм кўп бўлади. Айримлар бундай натижани 1, 3 га етказмоқдалар. Натижада улар ҳар ойда 400 сўм ва ундан ҳам ошириб иш ҳақи олмоқдалар. В. Евсеев, Т. Қуролбоев, П. Коломенцевлар ўзларининг фидокорона меҳнатларидан юксак даражада манфаат кўрмоқдалар. Уларнинг иш ҳақлари айрим ойларда 450 сўмгача етмоқда.

Колоннамиз қошидаги бетон заводини ҳам хўжалик ҳисоби асосида ишлашга ўтказиш коллективимиз фаолиятига ижобий таъсир кўрсатди. Тўғри, бу корхона ўтган йилнинг 1 сентябридан бошлаб янгича ишлай бошлади. Бу бетон, қоришма, темир-бетон буюмлари етказиб беришни тартибга солди, илгаригидек қурилиш материалларини кутиб бекор туриб қолиш ҳоллари камайди. Бу йилдан бошлаб эса ремонт участкаси, гараж ва бошқа шу каби бўлинмалар ҳам пудратни қўллашга киришди. Бу албатта, яхши самара беради.

Ушбу суҳбатимизда айрим муаммолар ҳақида ҳам тўхталиб ўтишни истардим. Улар бартараф этилса айни муддао бўларди. Чунки шу муаммолар туфайли ишимизда қийинчиликларга дуч келаяпмиз.

Маълумки, бизнинг механизаторларимиз асосан турар-жойдан узоқ бўлган объектларда меҳнат қилишади. Тўғри уларнинг унумли ишлари ва дурустроқ дам олишлари учун зарур шароитларни яратиб беришга ҳаракат қилаяпмиз. Ҳамма жойда кўчма вагонлар бор. Механизаторлар шу уйларда яшашади. Лекин бундай вагонлар узоққа чидамайди, қисқа вақт ичида путурдан кетади. Турли жойлардаги объектларга кўчирилганда томлари, ён деворлари кўчиб кетади. Бундай уйларни Тошкентдаги тажриба-механика ремонт-экскаватор заводи ишлаб чиқармоқда. Бунинг баҳоси анча қиммат. Биттаси тўрт минг сўм туради. Деворлари эса прессланган қипиқ плиталардан ясалган. Улар обҳаво таъсирида ҳам тез ишдан чиқади. Шуни ҳисобга олиб заводда мустаҳкамроқ, узоқ вақтга чидайдиган вагончалар ишлаб чиқариш масаласи ўйлаб кўрилса ёмон бўлмасди.

Иккинчи бир муаммо механизаторларни объектга ташиш учун автобусдан фойдаланиш масаласидир. Биз бундай автобусларни Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг автомобиль трестига қарашли хўжалик ҳисобидаги автотранспорт корхонасидан ижарага оламиз. Ўрта ҳисобда ҳар бир автобус учун бир кунда 70—80 сўм ҳақ тўланади. Бир ойда у салкам 2 минг сўмни ташкил этади. Унинг бир йиллигини ўзингиз ҳисоблаб кўришингиз қийин эмас. Ваҳоланки, шу маблағ ҳисобига янги автобус сотиб олиш мумкин. Тўла хўжалик асосида ишлаш бу муаммони ижобий ҳал қилишни тақозо этади. Агар биз ижарага олинган автобуслар учун шунчадан ҳақ тўлайверсак, олинган фойдадан коллективга нима қолади?

Юк ташийдиган автомашиналардан фойдаланиш ҳақида ҳам шуни айтиш мумкин. Ҳеч қачон биз автомашиналарни буюртма бўйича вақтида ололмаймиз. Автотранспорт корхонаси ходимлари турли хил бўлар-бўлмас баҳоналарни рўкач қилаверишади. Албатта фойдаланилган самосвал учун қўшимча километр ёзиб бериш керак. Шундай қилинмаса умуман автомашинани бермай қўйишлари турган гап. Бу ҳам олинган фойдага баковуллик қилишдир. Бу масалани ҳам ўйлаб кўриш керак. Автомобилларни бевосита колонналар ихтиёрига берилса дуруст бўлмасмикин?! Шундай қилинса улардан фойдаланиш яхшиланади, турли хил қўшиб ёзишлар тўла бартараф этилади. Бизнингча муаммони ҳал қилишнинг энг мақбул йўли шу бўлса керак.

Янгича ишлашнинг самараларини кўриб турибмиз. Ишлаб чиқаришнинг барча кўрсаткичларида олға томон силжиш сезилиб турибди. Биргина меҳнат унумдорлиги 6,4 процент ортди. Ҳар бир ишчи-хизматчининг бажарган иш ҳақи икки процент кўпайди. Ўртача иш ҳақи ҳам ортиб 250—260 сўмни ташкил этмоқда. Бу хўжалик ҳисоби жорий қилинмасдан олдинги маошга нисбатан ўрта ҳисоб билан 30 процент кўпдир. Агар юқорида қайд қилинган муаммолар бартараф этилса, коллектив фаолияти янада самарали бўларди.

Т. ШОЮСУПОВА,
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги матбуот маркази ходими.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ЛИВАННИНГ ДАЪВАТИ

● НЬЮ-ЙОРК. Хавфсизлик Кенгаши Ливан ҳукуматининг илтимосига биноан Исроилнинг мазкур мамлакатга қарши давом этаётган агрессив ҳаракатларини кўриб чиқабошлади. Мажлисда сўзга чиққан Ливаннинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Рашид Фахури Исроилнинг Ливандаги хатти-ҳаракатлари бутун халқаро ҳамжамиятга таҳликадир, деди. Ҳар куни амалга оширилаётган агрессив ҳаракатлар граждан аҳоли орасида кўплаб қурбонларга сабаб бўлмоқда. Р. Фахури Хавфсизлик Кенгашини Исроил босқинчиларининг бебошлигини қоралашга ва Исроил агрессиясига чек қўйилишига самарали ёрдам берадиган чора-тадбирлар кўришга даъват этди.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ТАНКЕРГА ҲУЖУМ

● ЛОНДОН. Форс кўрфазида Либерия байроғи осилган 36 минг тоннадан ортиқ ҳажмли танкерга ҳужум қилинди. Рейтер агентлигининг хабар беришича, кемани Эрон ҳарбий катерлари ўққа тутган. Эрон катерлари Ҳўрмуз кўрфазида Норвегия танкерига ҳужум қилгандан кейин ана шу воқеа рўй берди. Норвегия танкерида ёнғин чиқди.

КЕНГАШ ОЧИЛДИ

● САН-ХОСЕ. Коста-Рика пойтахти чеккасида Гватемала, Гондурас, Коста-Рика, Никарагуа ва Сальвадор президентларининг кенгаши очилди. Марказий Америкадаги бешта давлат бошлиқлари ўтган йилнинг август ойида Гватемалада ўзлари имзолаган регионда мустаҳкам ва узоқ муддатли тинчлик ўрнатиш йўллари тўғрисидаги битим қандай бажарилаётганини муҳокама қилишлари керак. Президентлар муҳокамасига қўйилган Гватемала битими бажарилишини текширувчи ва контрол қилувчи халқаро комиссиянинг докладида аҳдлашувларнинг рўёбга чиқарилиши жараёни батафсил таҳлил этиб берилган.

ЯПОНИЯНИНГ ҲАРБИЙ ҲАМКОРЛИКДАГИ УЛУШИ

● ВАШИНГТОН. Япония Бош министри Нобору Такэсита Қўшма Штатларга расмий визитини тамомлаб, Канадага жўнаб кетди. Н. Такэсита у ерда Канада Бош министри Брайан Малруни билан музокаралар олиб боради.

Такэсита Вашингтондан жўнаб кетиш олдидан АҚШ мудофаа министри Фрэнк Карлуччи билан режалаштирилмаган учрашув ўтказди. Улар хусусан Токионинг Япония оролларида жойлашган Америка қўшинларини сақлаб туришга сарфланаётган харажатлардаги ўз улушини кўпайтира бориш тўғрисидаги қарорини муҳокама қилдилар, деб расмий равишда эълон қилинди. Бу йил Японияда Американинг 55 минг ҳарбий хизматчисини сақлаб туриш Вашингтонга 3,2 миллиард долларга, Токиога эса 2,5 миллиард долларга тушади. 1990 йилга бориб Япония ҳукумати ана шу мақсадлар учун ўз харажатларини 500 миллион доллар кўпайтиришни мўлжалламоқда.

(ТАСС).

БУГУНГИ ВАРШАВА

● **ПОЛЬША Халқ Республикаси пойтахти Варшава мамлакатнинг энг йирик сиёсий, иқтисодий ва маданий марказидир. Бу ерда ҳозир 1,6 миллиондан кўпроқ киши истиқомат қилаяпти. Суратда: Варшаванинг Маршалковская майдони.**

ЦАФ—ТАСС фотоси.

ХИТОЙ ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ «ТЎРТ ҚОТИЛ» ТЎҒРИСИДА АХБОРОТИ

ПЕКИН. (ТАСС). «Тўрт қотил» гуруҳининг асосий қатнашчилари — Мао Цзэдуннинг беваси Цзян Цин, Чжан Чуньцяо, Ван Хунвэнь ва Яо Вэньюань тирик ва ҳамон қамоқда ётибдилар. ХХР ички ишлар министрлигининг вакили 1981 йилнинг январь ойида жазога тортилган «маданий революция»нинг айрим раҳбарлари гуноҳидан ўтилди ёки улар саломатлиги ёмонлашгани учун қамоқдан чиқарилди, деб Ғарбда тарқатилаётган овозаларни рад этиб ана шуларни айтди. Инглиз, француз, немис, испан ва япон тилларида чиқадиган «Бэйцзин ревью» ҳафталик газетасида эълон қилинган хабарда, жумладан, «Цзян Цин ва Линь Ляо аксилинқилобчилар гуруҳлари»нинг ўнта асосий қатнашчисидан ҳеч ким, чет эл матбуоти материалларида таъкидланаётганидек, ўзини-ўзи ўлдиргани йўқ, дейилади.

Ахборотда айтилишича, Мао Цзэдуннинг беваси 72 ёшга кирди. 1976 йилнинг кузида, Мао Цзэдун вафотидан кейин қамалишларига қадар «тўрт қотил» гуруҳининг «асосий қатнашчилари» ХКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари эдилар. 1981 йилнинг январь ойида Цзян Цин ва Чжан Чуньцяо ўлим жазосига ҳукм этилиб, ҳукмни ижро этиш икки йилга кечиктирилган эди. Кейинчалик ўлим ҳукмлари умрбод қамоқ жазоси билан алмаштирилди. Ван Хунвэнь умрбод қамоқ жазосига, Яо Вэньюань 20 йил муддат билан озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинди. Буларнинг ҳаммаси умрбод сиёсий ҳуқуқлардан маҳрум этилган. Улар Хитойда партия ва давлат ҳокимиятини эгаллаш мақсадида фитна уюштирганликлари ва «маданий революция» йилларида жиноятлар содир этганликлари учун айбланганлар.

● Илғор тажриба—оммага

КОМПЛЕКС ИСТИҚБОЛЛАРИ

АҲОЛИНИ гўшт маҳсулотлари билан таъминлаш энг муҳим вазифалардан биридир. Республикамизда сўнгги йилларда бу долзарб масалани ҳал этишга катта эътибор берилмоқда. Бу борада бирмунча силжишга эришилди. Лекин бу ривожланиш СССР Озиқ-овқат программаси талабларидан орқада қолмоқда. Аҳоли жон бошига гўшт истеъмол қилиш бўйича республика Иттифоқда охирги ўринларда турибди.

Эндиликда бу борадаги ишларни тубдан қайта қуриш асосий вазифа бўлиб қолди. Буни тўғри тушунган Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитети чорвачилик комплекслар бошқармаси «Узглавживпром»га қарашли Ғалаба районидаги чўчқачиликка ихтисослашган «Сергели» совхоз-саноат комплекси чорвадорлари мавжуд ички имкониятларни ишга солиш учун астойдил курашмоқдалар. Бу хўжалик коллективи саккиз йил мобайнида биринчи марта лойиҳадаги тўла қувватга эришиб, давлатга гўшт сотиш йиллик планини бажарди. 1987 йилда комплексда 6300 тоннадан зиёд гўшт етиштирилиб унинг 6109 тоннаси давлатга сотилди. Бу 1985 йилга нисбатан 1254 тонна ёки 26 процент, 1986 йилга нисбатан эса 632 тонна кўп гўшт сотилди демакдир.

ҲА, КОМПЛЕКСДА узоқ йиллар иш юришмади. Давлат планлари бажарилмади. Чўчқаларни боқиш технологияси бузилди. Эндиликда ана шу турғунлик ҳолатидан силжишга эришилди. Бу муваффақиятга 600 кишилик коллективнинг ҳар бир аъзоси ўз ҳиссасини қўшди. Бугун комплекс меҳнаткашлари ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилида янада салмоқли натижаларга эришиш ниятида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Айни вақтда ўтган йилни таҳлил этмоқдалар.

ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛИДАН

● БУНДАН 23 йил муқаддам ҳозирги комплекс ўрнида кичик бўрдоқичилик хўжалиги бўлиб, йилига 400 тонна гўшт етиштирилар эди. Ўша пайтда ҳам бўрдоқичилик пунктига республикада хизмат кўрсатган чорвадор Абдураҳмон Маннонов директорлик қиларди. 1973 йилда бу ерда катта комплекс қурила бошланди. 1981 йилда у тўлиқ ишга туширилди. Лекин шуни таъкидлаш керакки, қурилиш кетаётган даврда ҳам гўшт етиштириш тўхтагани йўқ. Аксинча йил сайин ошиб борди. Аммо қилинаётган ишлардан директорнинг кўнгли тўлмас эди. Сабаби комплекс қувватидан тўла фойдаланилмаётган эди. А. Маннонов бунинг сабабларини чуқур таҳлил қилди ва шундай хулосага келди. Биринчидан, комплекс шароитида ишловчи малакали ишчилар ва мутахассислар етишмасди. Иккинчидан чўчқалар учун технология бўйича тўлиқ рациондаги, яъни тўйимлилиги жиҳатидан юқори кондицияли омухта ем йўқ. Учинчидан, хоналарда чўчқаларнинг нормал ривожланиши учун шароит яхши эмас ва тўртинчидан, комплекс учун лойиҳада кўрсатилган суғориладиган ер ажратилмаган.

Нима қилиш керак? Директор бу саволни ўзига-ўзи жуда кўп марта берди. Мутахассислар, олимлар билан шу ҳақда маслаҳатлашди, суҳбатлашди. Мақсад ягона — комплекс қувватидан тўла фойдаланиш, аҳолига мўл ва сифатли гўшт етказиб бериш, ниҳоят, кўп йиллик изланишлар тажрибалар ўзининг самарасини кўрсатди. Иш аста-секин олға ривожлана борди.

Ўзингиз ўйлаб кўринг, йиллик гўшт тайёрлаш планининг бажарилмаслиги оқибатида ишчилар кам маош олишарди. Устама ҳақ ва мукофотлар тўғрисида гап бўлиши мумкин эмас. Аммо улар орқага чекинишмади. Белгиланган тадбирларни изчил амалга оширдилар. Дастлабки ғалабага эришилган йилиёқ чорвадорларнинг моддий манфаатдорлиги кескин ошди. 1987 йилда ҳар бир кишининг ўртача ойлик иш ҳақи 350 сўмни ташкил этди.

— Қўлга киритилган ютуқларнинг омиллари қаторида биринчи галда кадрларга тўхталиш лозим,— дейди комплекс директори А. Маннонов.— Биз ишни ана шундан бошладик. Дастлаб ўрта бўғин кадрларини малакасини оширдик, уларни аттестациядан ўтказдик. Сўнгра етакчи мутахассислар билан шуғулландик. Шундай қилиб, асосий ишлаб чиқариш участкаларига ишчан, талабчан ва масъулиятли кадрлар қўйилди.

Ҳақиқатан ҳам **совхоз-саноат комплексида бу масалага жиддий эътибор берилди. Ҳозир хўжаликда 100 га яқин олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассислар меҳнат қилмоқда. Улар орасида икки фан кандидати ҳам бор. 50 га яқин ишчи биринчи ва иккинчи классли уста чорвадор унвонига эга. 12 мутахассис ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий ва ўрта таълим ўқув юртларида таҳсил кўрмоқда.**

Комплексда мураббийлик ҳаракати ҳам кенг йўлга қўйилган. Коммунист Иван Суспицин бутун умр чорвачилик касбини эъзозлади. Уни шараф билан қарилик пенсиясига кузатишди. Лекин у қараб турмади. Бугунги кунда ўз иш тажрибаларини ёшларга сидқидилдан ўргатмоқда. Ҳозир у «Ёш чорвадорлар» мактабининг мураббийсидир. Борис Понкратов ҳам кўплаб шогирдлар тарбиялади. Бугунги кунда Вали Тошхўжаев, Виктор, Борис ва Аликс Цой сингари шогирдлари у билан мусобақалашиб меҳнат қилишмоқда. Хўжаликда илғорликни қўлдан бермай келаётган Римма Гайнулина, Анна Моштарева Яков Грицько, Нина Бризгалова, Анатолий Кан ва бошқа чўчқабоқарлар ҳам бир кеча-кундузда чўчқаларни нормадагидан икки баравар тез семиртириб муваффақиятга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. **Улар ҳозир ойига ўртача 400—450 сўм маош олишмоқда.**

Мутахассислар ҳам яхши меҳнат қилишмоқда. Ветеринария врачи Рашид Яфаров, лаборатория мудири Лидия Яковлева сингари мутахассисларнинг жонкуярлиги туфайли комплексда насл олиш кўпайди. Профилактик даволаш ишлари ўз вақтида ўтказилиб, ҳар хил касалликларнинг олди олинди. Бир неча йиллардан буён чорвадорларни ўта юқумли ошқозон-ичак касаллиги қийнаб келарди. Бу айниқса, бўғоз чўчқалардан насл олишга халақит берарди. Кўп йиллик изланишлар, айниқса, биноларнинг ичида иссиқ шароитга мослаштириб чўчқалар учун махсус хоналар қуриш юксак самара берди. Энг муҳими чўчқаларнинг нобуд бўлиши кескин камайди.

— Ўтган йилги ишларимизни таҳлил этар эканмиз, чўчқачиликда арзимаган, кичик бўлиб туюлган хато ҳам жуда қимматга тушишини билиб олдик,— дейди ветеринария фанлари кандидати, хўжаликнинг бош ветврачи Собир Асқаров.—Шунинг учун чўчқахоналарни ўз вақтида профилактик кўрикдан ўтказишга айниқса, чўчқаларни юқумли касалликларга қарши ўз вақтида эмлашга жиддий эътибор бераяпмиз.

Хуллас, ҳар бир чорвадорнинг ўз ишига масъулият билан ёндашиши, баҳамжиҳат қилинган ҳаракат ютуқларнинг асосий омили бўлди. Рақамларга эътибор беринг: **ҳар бош чўчқанинг ўртача кунлик семириши олдинги йилларга нисбатан олти грамм ошди. Нобудгарчилик 5502 бошга камайиб, мажбуран сўйилган чўчқаларнинг ўртача тирик вазни салкам икки баравар ошди.** Шу ўринда яна бир диққатга сазовор тажриба тўғрисида тўхталиб ўтиш керак. Комплексда ҳозирги имконият билан гўшт етиштириш планини бажариш мушкул эди. Чўчқалар сони нормадагидан ошиқча бўлсада, бинолар етишмасди. Буни қайта-қайта ҳисоблаб чиққан директор бошқа йўлини излаб топди. У қўшни хўжаликларда бекор ётган бир неча бинони вақтинчалик ижарага олди. У ерда бўрдоқилар парвариш қилинди. Шундай қилиб қўшимча 600 тонна гўшт етиштирилди. Бу йиллик гўшт планининг 10 процентини ташкил этади.

Маҳсулдорликни ошириш учун ички имкониятлардан тўлароқ фойдаланиш лозим. Масалан, илғор бригадаларда бир кеча-кундузда ҳар бир чўчқа ўртача ярим килограмм семиртирилаётган бир пайтда хўжалик бўйича 410 граммни ташкил этяпти.

Суратда: комплекснинг илғор ишчи-хизматчиларидан бир группаси, (чапдан) оператор Я. Грицко, бўрдоқичилик цехининг катта ветеринар врачи В. Фридрих, операторлар Н. Бризгалова, З. Сафина, электрик С. Жижин, 4-участка бошлиғи Б. Цой, 5-участка бошлиғи А. Цой ва оператор А. Канлар.

Ғалаба районидаги «Сергели» совхоз-саноат комплексида мўл ва арзон гўшт етиштиришга эришилмоқда

Бош ветеринар врач, ветеринария фанлари кандидати С. Асқаров.

НАСЛЧИЛИК БОШ МАСАЛА

● ХЎЖАЛИК иши билан чуқурроқ танишган киши сўзсиз муваффақиятнинг бош омилларидан бири наслчиликка эътибор берила бошланганлиги деган хулосага келади.

— Гўштчиликда генетика, селекция, биотехнология ва интенсив технологияни қўллаш ижобий натижа бермоқда,— дейди комплекс бош зоотехниги, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Паражилла Абдуллаев.— Бу соҳадаги қилинаётган ишлар чўчқаларнинг наслини, сифат кўрсаткичларини яхшилашга қаратилмоқда. Ўзингиз ўйлаб кўринг: наслдор чўчқадан йилига 18—20 тагача бола олаяпмиз. Уларнинг ўсиши ҳам жайдариларига нисбатан икки баравар тез. Беш центнер озуқа сарфлаб 1,5—2 тоннагача гўшт етиштириш мумкин.

Илгарилари подани наслли чўчқалар билан тўлдириб бориш асосан четдан сотиб олиш ҳисобига амалга оширилган бўлса, эндиликда бунга қатъий чек қўйилди. Наслчилик фермаси ташкил этилди. Ҳозир сермаҳсул зотларни ривожлантириш учун четдан фақат насл олиш учунгина саноқли тўнғизлар келтирилмоқда. Севгул Мамбетова бошчилик қилаётган ферма коллективи йил давомида комплексга 1200 бошгача зотли урғочи чўчқа етказиб бермоқда. Наслчилик фермасининг Галина Морозова, Вера Даурцева, Елена Сазонова сингари тажрибали чорвадорлари ёш чўчқаларни парваришлаб, катта қилишда жонбозлик кўрсатишмоқда.

Хўжаликда ҳозирги кунда асосан уч турдаги — ландрас, Шимолий Кавказ ва катта оқ зотли чўчқалар чатиштириб боқилмоқда. Ўтказилган тажрибалар республикамиз шароитида ана шу зотлар қўл келишини кўрсатди. **Энг муҳими, наслли чўчқаларнинг бир неча зотини урчитиш натижасида яратилган янги зот арзон гўшт етиштиришда жуда қўл келяпти. Уларни бир хил шароитда, бир турдаги озуқа билан боқиб, бошқа зотларга нисбатан 20 процентгача кўп гўшт олинмоқда.**

Аммо, бу борада комплекс чорвадорлари олдида ҳали кўпгина муаммолар кўндаланг бўлиб турибди. Масалан, Иттифоқимизнинг бошқа регионларидаги наслчилик заводларидан келтирилган юқори наслли чўчқалар республикамиз шароитида кам самара беряпти. Бу жониворлар бизнинг иқлим шароитимизга, айниқса, иссиққа чидамсиз бўлиб, кам насл олинмоқда. Комплексни юқори маҳсулли чўчқалар билан таъминлашда Янгийўл районидаги «Новомихайловский» наслчилик заводи катта ёрдам бермоқда. Афсуски, сўнгги йилларда у ердаги шарт-шароит талабга жавоб бермаяпти. Бинолар эскириб, ишдан чиққан. Эски хоналарда зотнинг генетик белгиларини сақлаб қолиш, элита наслини текшириш қийин бўлмоқда. Шунинг учун область агросаноат комитети «Новомихайловский» наслчилик заводининг янги биноларни қурилишини жадаллаштиришни назоратга олиши ва бу муаммони ҳал қилишга амалий ёрдам бериши керак.

ИЛМИЙ АСОСДА

● ЮТУҚЛАРНИ мустаҳкамлаб бориш билангина келгусида янада салмоқли натижаларга эришиш мумкин. Буни комплекс мутахассислари, ишчи-хизматчилари жуда яхши билишади. Шунинг учун ҳам улар изланишда давом этишяпти. Бу соҳада ҳам комплексда ибратли тадбир белгиланди. Ҳозир Ўзбекистон ССР Фанлар академияси микробиология институтининг микроорганизмлар физиологияси ва биохимияси лабораторияси олимлари билан ҳамкорлик йўлга қўйилган.

Келтирилаётган озуқани лабораторияда текшириш шуни кўрсатдики, унда оқсил ва бошқа витаминли моддалар етишмас экан. Бу мўлжалдаги маҳсулотни олиш учун нормадан ортиқча озуқа сарфлашга олиб келмоқда. Буни бартараф этиш учун рационда оқсил моддасини кўпайтириш керак. Олимлар билан худди ана шу борада тажрибалар ўтказилди ва бунинг энг қулай усули топилди. Ҳозир комплексда ўсимлик чиқитлари ва турли озуқалар асосида биоконцентрат тайёрлаш технологияси ишлаб чиқилди. Бунда азот моддаси сифатида Чирчиқ химия комбинатида ишлаб чиқарилаётган озуқавий карбамид, кальций ва фосфор моддаси сифатида эса «Зооветснаб» базаларидан арзон-гаровга олинадиган кальций фосфат тузидан фойдаланилмоқда.

Бундан уч йил муқаддам институтнинг катта илмий ходими Темир Жамолов раҳбарлигида биринчи марта бу озуқа чўчқаларга тарқатилаётган омухта емга қўшиб берилди. Уни истеъмол қилган жониворлар одатдагидан тез семирди. Шу йилиёқ комплексда биоконцентрат тайёрлайдиган цех қурилиб ишга туширилди. Бу ерда кунига 10 тоннагача витаминли озуқа тайёрланди. 1987 йилда эса бу цехнинг қуввати яна икки баравар оширилди.

Рационда биоконцентрат қўшиш сўқимга боқилаётган чўчқаларнинг тез семиришини таъминлаш билан биргаликда уларнинг ўсишини ҳам яхшилади. Озуқадаги витаминлар ва каротин миқдори бир ярим—икки баравар кўпайди. Озуқанинг хушбўй ҳиди эса унинг хушхўрлигини оширди. Бир кеча-кундузда икки литр биоконцентрат истеъмол қилган **чўчқанинг ўртача семириши бошқаларга нисбатан 35—40 грамм кўп бўлди. Бир қараганда бу арзимасдек бўлиб туюлади. Аммо комплексда 50—55 минг бош чўчқа боқилишини ҳисобга оладиган бўлсак, у ерда ана шу ҳисобга қўшимча 130—150 тонна гўшт етиштириш имконини берди. Бу эса 200—250 минг сўм фойда демакдир.**

Ҳозирги қиш кунларида ҳам Қосимбек Қозиев ва Владимир Югай меҳнат қилаётган цех тўхтовсиз ишлаб турипти. Ҳар сменада 20 тонна биоконцентрат тайёрланиб, 12 минг бўрдоқи чўчқага тарқатилмоқда.

Бундан ташқари олимлар билан ҳамкорлик қилиш туфайли комплексдаги чиқиндилардан фойдаланишнинг самарали усули топилди. 20 гектар ерда сунъий ҳовузлар қазилиб, чиқиндилар шу ерга оқизилди. Бу ерда эса денгиз карами ўстирилмоқда. Янги тажриба биринчидан, атроф-муҳитни тозалаш, иккинчидан эса чўчқалар учун қўшимча озуқа етиштириш имконини берди. 1988 йилдан бошлаб ХКМ-300 препаратини ҳам қўллай бошлашди.

Изланишлар, олимлар билан ҳамкорликдаги тажрибалар давом эттирилади. Асосий диққат-эътибор чўчқалардан соғлом насл олишга қаратилмоқда. Чунки бўғозлик даврида уларга ниҳоятда тўйимли ва витаминга бой бўлган озуқа бериш керак. Ҳозир эса бунинг тўла уддасидан чиқилмаяпти.

ШАРОИТ ВА НАТИЖА

Комплексда меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг прогрессив усуллари жорий этилди. Чорвачилик бригадалари ихчамлаштирилди. Иш юритишнинг бригада ва оила пудрати усуллари қарор топди. Ҳозирги кунда комплексда 7 та чорвачилик ва битта далачилик бригадаси фаолият кўрсатмоқда. Илгарилари уларнинг сони 10 тадан ортиқ эди. Коллектив ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб 77 та ҳар хил штатлардан воз кечишга қарор қилди.

Бугун ҳеч кимни ишга ундаш ёки огоҳлантириш шарт эмас. Улар ўз вазифаларини сидқидилдан, масъулият билан бажармоқдалар. Эндиликда бригада бошлиқларининг ҳам вазифаси ўзгарди. Илгарилари у ҳар бир технология бўйича бажарилаётган ишни назорат қилиб борарди. Энди бўлса буни ишчининг ўзи амалга оширмоқда. Чунки пировард натижа қанчалик салмоқли бўлса, бундан пудратчи коллектив ва шахсан ўзи шунчалик моддий манфаатдор бўлади. Ўз-ўзидан меҳнат интизомини бузувчилар, нобудгарчиликка йўл қўювчилар камайди.

Илгарилари моддий-техника таъминоти билан кўпроқ шуғулланадиган бригада бошлиғи эса дирекция ҳамда бош мутахассислар билан бошқа масалалар — социал, ишчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш, уларнинг бўш вақтини кўнгилли ўтказиш, сиёсий-тарбиявий ишлар билан машғул бўлмоқда. Лўнда қилиб айтганда пудратга ўтгунча у асосан ишлаб чиқариш билан шуғулланган бўлса, эндиликда партиянинг социал сиёсатини амалга оширмоқда.

Энг муҳими биринчи галда меҳнаткашлар тўғрисида ғамхўрлик кучайди. Ҳозирги кунда чорвадорларнинг унумли ишлаб, яхши дам олишлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Меҳнаткашлар бўш вақтларида телевизор кўриб, радио тинглаб, газета ва журнал ўқиб ҳордиқ чиқаришлари мумкин.

Эски маданият саройи, клуб талабга жавоб бермай қўйди. Шунинг учун янгисини қуриш планлаштирилмоқда. 1988 йилда комплексда янги савдо маркази, ёшлар кафеси, ёзги кинотеатр ва бошқа маданий-маиший хизмат ўчоқлари ҳам қурила бошланади. **1987 йилда 100 ўринли касалхона ишга туширилди. Хонадонларда табиий газ бор. Яна 80 та оилага уй-жой қурилади. Шундай қилиб 1991 йилгача комплексдаги ҳар бир оила алоҳида уй-жой билан таъминланади.** Бу қурилишларнинг ҳаммаси хўжаликнинг даромади ҳисобига амалга оширилади.

— Биласизми, одамларнинг ишга бўлган муносабатининг ўзгариши, энг муҳими янгича фикрлаши жуда катта ўзгаришлар қилиш имконини бермоқда,— дейди хўжалик бош экономисти Константин Пак.— Эндиликда уларнинг ўзлари меҳнатни янгича ташкил этишнинг ташаббускори бўлишмоқда. Тежамкорлик учун курашишмоқда. Маҳсулот таннархини арзонлаштириш йўлларини излашмоқда.

Бош экономист ҳақ гапни айтди. Илгарилари фақат буйруқни бажарган ишчилар бугун ўз таклифларини ўртага ташламоқдалар. Яқинда комплексдаги бир неча бригада коллективи меҳнатни тўлиқ хўжалик ҳисоби асосида юритиш ташаббуси билан чиқди. Барча бригадаларда тежамкорлик учун кураш бошланди.

Ҳозир бу ерда арзон чўчқа гўшти етиштирилмоқда. Бир центнер гўшт етиштириш учун ўтган йили 10 киши-соати ва 130 сўм сарфланди. 1986 йилда эса бу кўрсаткич 13 киши-соати ва 157 сўм 83 тийинни ташкил этган эди. Ишни ҳар томонлама ҳисоб-китоб билан юритиш туфайли даромад ҳам ортмоқда. **Жумладан биргина 1987 йилда бу ерда 2 миллион сўм соф фойда олинди.**

ХУЛОСА ШУКИ...

● БУГУН коллектив меҳнаткашлари эришилган натижаларни таҳлил қилишар экан, йўл қўйилган камчиликларни ҳам тилга олишмоқда. Шунингдек чўчқачиликни жадал ривожлантиришга тўсқинлик қилаётган муаммолар ҳам талайгина.

— Йил бошиданоқ комплекс партия ташкилоти бу масалалар бўйича таклиф ва мулоҳазаларни ўрганмоқда, — дейди партия ташкилотининг секретари Айдар Усмонов.— Очиғини айтиш керак, биз жуда кўп резервларни бой беряпмиз. Бунга биринчилар қатори партия ташкилотининг ҳам айби бор. Биз цех партия ташкилотларига раҳбарликни тўлиқ таъминлай олмадик, гарчанд социал ва иқтисодий вазифаларни ҳал этишда коммунистларнинг роли ошган бўлса-да, у ҳали талаб даражасида эмас. Партком меҳнатни ташкил қилиш ва унга ҳақ тўлашнинг янгича усулларини янада такомиллаштиришда талабчанлик кўрсатмаяпти. Интенсив омилларнинг барчаси ишга солинмади.

Бу ерда мутахассислар, меҳнаткашлар билан суҳбатлашиш давомида шу нарса маълум бўлдики, уларга боғлиқ бўлмаган кўпгина муаммолар ҳам борки, уни тезроқ ҳал этишда мутасадди ташкилотларнинг амалий ёрдами зарур. Масалан, шундай фактни келтиришди. Агросаноат ташкилотларидан ҳамон жуда кўплаб хатлар, кўрсатмалар юборилмоқда. Бу эса хўжалик ходимларининг мустақил ҳаракат қилишларини чеклаб қўймоқда.

Чўчқачилик комплексининг ишга туширилганига саккиз йил бўлди. Биноларни капитал ремонт қилиш керак. Афсуски, бу ишни амалга ошириш учун лойиҳа-смета ҳужжатлари аллақачон тайёр бўлганлигига қарамай пудратчи ташкилотдан дарак йўқ. Агросаноат комитетлари томонидан қонун қилиб қўйилган баъзи кўрсатмалар ҳам эътирозга сабаб бўлмоқда. Масалан, ҳозир хўжалик ўз кучи билан бирорта кичкина қурилиш ёки ремонт ишларини бажармоқчи бўлса, қурилиш материаллари ахтариб сарсон бўлмоқда. Уни сотиб олиш мумкин эмас. Ажратилган материаллар эса эҳтиёжни бор йўғи 20 процентга қопламоқда.

Комплексга омухта ем етказиб бериш ҳамон қониқарсиз ташкил этилмоқда. Бу борадаги шартноманинг бузилиши туфайли коллектив пудратнинг имкониятларидан тўлиқ фойдаланилмай қолмоқда. Чунки хўжалик ҳар бир бригадани ўз вақтида озуқа билан таъминлаш вазифасини зиммасига олган. «Узглавживпром» ва ғалла маҳсулотлари етиштириш министрлигидаги мутасадди ўртоқлар эса буни унутиб қўйишмоқда. Натижада прогрессив усулнинг ривожланишига путур етмоқда.

Комплексда бизга шундай таклифни ўртага қўйишди: биз **гўштга топшириладиган чўчқаларни комбинатларга олиб борамиз. Нега энди уларни хўжаликнинг ўзида қабул қилиб олиш ва баҳолаш мумкин эмас? Бу биринчидан, сарф-харажатни камайтиради, иккинчидан маҳсулот сифатини аниқлашда ҳар хил келишмовчиликларнинг олди олинади. Буни республикамизнинг ҳамма хўжаликларида амалга ошириш керак.**

Биз юқорида ҳар бир комплекс учун қўшимча озуқа етиштириш имконини берадиган ер майдони ажратилиши ҳақида гапириб ўтдик. Афсуски, бу масала ҳамон ҳал этилмаяпти. Бу ҳолда қандай қилиб озуқа таркибидаги етишмовчи — оқсил ва витаминларни қоплаш мумкин?

Областимиздаги йирик комплекс меҳнаткашлари юксалишнинг ойдин йўлига чиқдилар. Лекин ҳали ишни тубдан қайта қуриш, белгиланган план ва топшириқларни уддалаш учун кўп иш қилиш лозим.

Т. ҒАНИЕВ,
Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети чорвачилик комплекслари бош бошқармасининг бош мутахассиси.

Комплекснинг умумий кўриниши; илғор чўчқабоқар- оператор Е. Яворская.

А. АБАЛЯН фотолари.

Сизда қандай янгилик бор?

Д. ОЛИМОВ,
М. Қориёқубов номидаги Ўзбекистон Давлат концерт филармонияси бирлашмаси бадиий раҳбари

— АЙНИ кунларда Америка Қўшма Штатларининг Мемфис шаҳрида совет санъати кунлари ўтказилмоқда.

Унда республикамизнинг бир қатор таниқли санъаткорлари ҳам иштирок этишмоқда. Жумладан, республика халқ артисти, Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист Бобомурод Ҳамдамов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Фаттоҳхон Мамадалиев, солист Муножот Йўлчиева ва бошқа бир группа санъаткорларимиз 28 январгача бу ерда республикамиз миллий санъати намуналарини намойиш этадилар.

●

Э. АВАНЕСОВ,
Ғазалкент алкоголсиз ичимликлар ишлаб чиқариш экспериментал тажриба заводи директори.

— БУНДАН бир неча ой илгари заводимизда вино маҳсулотлари ишлаб чиқарилар эди.

Ҳозирги кунда унинг номи ҳам, ишлаб чиқараётган маҳсулоти ҳам ўзгарди. Эндиликда у алкоголсиз ичимликлар ишлаб чиқарувчи экспериментал тажриба заводи ҳисобланади. Корхонамизда турли номдаги салқин ичимликлар тайёрланмоқда. Уларнинг турини кўпайтиришга эса алоҳида эътибор бермоқдамиз. Янги йилнинг дастлабки кунларида заводимизда мармелад ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Бу ерда кунига бир тоннага яқин маҳсулот тайёрланмоқда. Булардан ташқари биз яна бир янги газлаштирилган линияни ишга тушириш арафасидамиз. Бу линияда 10 та доривор ўсимликлардан тайёрланган «Вита» чанқовбосди ичимлиги ишлаб чиқарилади.

●

Б. ТУРСУНОВ,
«Узместпром» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори.

— БИРЛАШМАМИЗ қошида тажриба экспериментал-механика заводи ўз ишини бошлади.

Маълумки, айни кунларда ишлаб чиқарилаётган майда-чуйда уй-рўзғор буюмлари аҳоли эҳтиёжини қондира олмаяпти. Шу сабабли ҳам биз ана шу заводни ташкил этдик. Бу корхона маҳаллий саноатимизни энг сўнгги жиҳозлар билан таъминлаш қудратига эга. Ҳозир унинг биринчи навбати ишга туширилди. Заводнинг иккинчи навбати эса келгуси ярим йилликда фойдаланишга топширилади. Мазкур завод Ўзбекистон маҳаллий саноати фабрикаларига керакли асбоб-ускуналар тайёрлаб бериш билан бир қаторда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш учун ҳам мўлжаллангандир. Жумладан, бу ерда электрқайнатгичлар, ҳуштакли чойнаклар, икки колбали термослар, болалар автомобили ва бошқа кўплаб буюмларнинг дастлабки турлари тайёрлана бошланди.

●

Р. ТУРСУНОВ,
Янгийўл шаҳар партия комитети саноат бўлими мудири.

— ШАҲРИМИЗНИНГ «Овразная» массивида тўрт қаватли янги турар-жой биноси фойдаланишга топширилди.

Шу кунлари бу ерда шаҳарнинг илғор ишчиларидан 32 нафари ўз оилалари билан ҳовли тўйларини нишонламоқдалар. Улар орасида Афғонистон Демократик Республикасида ўз интернационал бурчини ўтаб келган Р. Мамадалиев, сут заводи илғор ишчиси Т. Топилов, моҳир қурувчи А. Усмоновлар бор.

Шунингдек, қишлоқ хўжалик деталлари заводи ишчиларидан иборат 48 оила «Заря» массивида 163-кўчма механизациялашган колонна бунёдкорлари томонидан қурилган янги уйга кўчиб кирди.

Уй шароитида даволаш

ШИФОКОРНИНГ СИДҚИДИЛЛИГИ

Ҳурматли редакция!

Яқинда бошимдан кечган воқеа ушбу хатни Сизларга йўллашга ундади.

Ўтган йил ноябрь ойининг охирларида тобим келишмади. Тошкент шаҳар Ленин район соғлиқни сақлаш бўлимига қарашли 1-марказий поликлиниканинг регистратурасига уйдан қўнғироқ қилдим. Мақсад — бизни даволайдиган участка врачимизнинг қабул вақтини билиш эди. Бир соат давомида уланолмадим, телефон банд бўлаверди. Ноилож 09 орқали поликлиниканинг бошқа телефон номерларини сўраб олдим. Шулардан бирига телефон қилдим... Аёл киши: «Қулоғим сизда», деб илтифот билан илтимосимни тинглади. Фамилиям, турар жойим ва телефон номеримни ёзиб олиб: «узоғи билан сизга беш-ўн минутдан кейин қўнғироқ қилишади» деди ва саломатлик тилади.

Орадан кўп ўтмай регистратурадан телефон қилиб «участка врачингиз Р. Подлубнаянинг қабул соати бугун тугади. Анкетангиз ва бешинчи рақамли навбат номерингиз врач Д. Набихоновага берилди. Соат 14.30 да қабулига келинг» деб айтишди.

Миннатдорлик билдириб, суҳбатдошимдан бундан олдин ким билан гаплашганимни сўрадим. Менга мурувват кўрсатган киши шу поликлиниканинг бош врачи С. Иноғомова экан.

Д. Набихонова илгари ҳам мени даволаган. Одатдагидек ғоят эътибор билан тинглади, кўрди, дори-дармонлар тавсия этди... Орадан уч-тўрт кун ўтгач, участкамиз врачи Р. Подлубная қабулига кирдим. «Юрманг, уйингизда даволаймиз» деди у.

Ўз касбига содиқ, тажрибали, тадбиркор врач Р. Подлубная ҳар куни, баъзан кунига икки марта касалхонада обход қилинганидек уйга келиб ҳол-аҳволимдан хабар олди. Якшанба кунлари эса телефон орқали сўроқлаб, маслаҳатларини бериб турди. Д. Набихонова ўзи билан ишлайдиган ҳамшираси А. Ғафуровани бириктириб қўйди. У киши бандлигига қарамай кунига бир-икки келиб врач кўрсатмаларини узлуксиз бажариб борди.

Турли анализлар, электрокардиограмма ва шу сингари зарур амалий тадбирларнинг ҳаммаси уйда ўтказилди.

Биринчи терапия бўлимининг мудири М. Прохоровская даволаш жараёнини ўз назоратига олди. Р. Подлубная ўзи белгилаган диагнозни янада аниқроқ тасдиқлаб олиш учун кардиолог И. Шешенкова, невропатолог В. Сафарова ҳамда ЭКГ ҳамшираси Я. Авазбековани сафарбар қилди.

Шу поликлиника қошидаги дорихонада ишлайдиган фармацевт З. Ғуломова айрим дефицит дориларни бошқа дорихоналардан сўроқлаб топиб беришга астойдил ёрдамлашди.

Шу тариқа бир ой давомида уй шароитида даволандим. Соғлиғим анча тикланди. Энди поликлиникага қайтиб табобат олмоқдаман, ҳамширалар Т. Ғуломова ва А. Горьковая даволамоқдалар.

Ҳурматли редакция! Ушбу хатни йўллашдан мақсад газетангиз орқали ғамхўр шифокорларга, жумладан Р. Подлубная, Д. Набихонова ва А. Ғафуровага самимий миннатдорчилигимни билдириш. Беморни бу тартибда, яъни уй шароитида стационар услубида даволаш — янгилик-ку! Ахир, бу қайта қуришнинг амалий ифодаси эмасми?! Ажаб эмас, балки С. Иноғомова бошқараётган поликлиника қўллаган бу ажойиб услуб бошқа шифохоналарда ҳам жорий этилса. Минглаб беморларнинг мушкули осонлашган бўларди.

Ф. ЖЎРАЕВ,
Тошкент шаҳри.

● ЎРТА ЧИРЧИҚ район маркази — Тўйтепа шаҳрида маиший хизмат кўрсатиш комбинати ишга туширилди. Мазкур комбинат область агросаноат бирлашмасига қарашли 21-кўчма механизациялашган колонна қурувчилари томонидан бунёд этилди. Бу ерда жойлашган фотосалон, прокат ҳамда бир вақтнинг ўзида 27 кишига хизмат кўрсата оладиган аёллар ва эркаклар сартарошхоналари ишидан меҳнаткашлар мамнун бўлмоқдалар. Суратда: маиший хизмат кўрсатиш комбинати биносининг умумий кўриниши.

А. ЗУФАРОВ фотоси.

*

ПУЛ ФАРЗАНДДАН АЗИЗМИ?

ОҚИБАТ

РЕДАКЦИЯ ҳузуридаги жамоатчилик Совети қабулхонасига одамлар турли юмушлар билан келадилар. Гражданлик ишлари, меҳнат соҳасидаги низолар, оила ва никоҳ ҳақидаги қонунлар, пенсия ва бошқа масалалар бўйича саволларга жавоб оладилар. Адлия ходимлари муаммоларни ҳал этишга ёрдам берадилар. Жамоатчилик Советининг навбатдаги қабул куни хонага бир аёл кириб келди.

— Мен,— деди Мариям Яхьяева,— ҳузурингизга оила ташвиши билан келдим. Отамиз (эримнинг отаси) Яхьяев Саиджалил ҳозир 82 ёшга кирдилар. У киши биз билан доимо яшаб келган эдилар. Бир ярим йил муқаддам ўзлари истиқомат қиладиган уйни бегона кишига топшириб, ўзлари чиқиб кетдилар. Илтимос, отамизни уйга қайтиб келишларига ёрдам беринг!.

Бу аёлнинг гаплари бизни бефарқ қолдирмади. Яхьяевлар оиласи билан батафсилроқ танишиш учун улар истиқомат қилаётган Тошкент районидаги Ильич номли колхозга бордик. Ҳасанбой қишлоқ Совети раҳбарлари билан суҳбат қилдик. Қишлоқ Совети вакили иштирокида Яхьяевлар хонадонида бўлдик.

Яхьяев Саиджалил билан суҳбатимиз анча чўзилди. Отахон анча ёшга борган бўлсалар-да, ҳали тетик, бақувват кўринадилар. У киши биз билан самимий суҳбатлашдилар, деб айта олмаймиз. Нимадандир нотинчлиги, ниманидир яшираётгани сезилиб турарди.

— Мен,— деди отахон,— ўғлим Наримон ва келиним Мариям билан бирга туришни хоҳламадим. Уйим икки хонали бўлгани учун бирида ўзим турибман. Бирига эса Ибрагимовлар оиласини киритиб қўйдим. Улар менинг ош-тузимга, ётар-тураримга қараб турышибди. Ўғлим ва келиним ўзларининг беш болалари билан ёнма-ён солинган уйда яшашаяпти.

— Ўғлингиз спиртли ичимлик ичганми, сизни ҳақорат қилганми?

— Йўқ. у маст бўлмайди. Иши билан овора.

— Келинингиз-чи?

— Ўқитувчи. У билан чиқиша олмадим.

— Сизни ҳақорат қилиб, уйдан ҳайдаб чиқарган вақтлари бўлдими?

— Йўқ.

— Ўғлингиз ва келинингиз сизни бутунлай ўз ҳолингизга ташлаб қўйиб, иссиқ-совуғингиздан кийим-кечагингиздан хабар олишмадими?

— Йўқ, мен улардан бундай ёрдам олишни хоҳламадим.

— Ибрагимовлар оиласининг сизга қариндошлик муносабати борми?

— Йўқ. Узоқ таниш. Улар менга қараб, мени боқишяпти. Шунинг ўзи кифоя эмасми.

Ибрагимовлар турган хоналар бор-йўғи 25 квадрат метр бўлиб, уларнинг оиласи беш кишидан иборат экан.

Мақсадимиз отанинг қаерда туришини қидириб топиш эмас, балки ота-бола муносабатини тиклашга ёрдам бериш эди. Шунинг учун қўни-қўшнилар билан мулоқотда бўлдик.

М. Аҳмедова:— Бу оилани яхши биламиз, ҳамма вақт иноқ яшаб келар эдилар. Бир неча йил бурун, ушбу хонадон онахони бевақт вафот этганларида Наримон ўғил сифатида ҳамма маросимларни ўтказди. Кампир касалликларида, ўринларидан туролмай қолганларида келин Мариям жонларига оро кириб, ўз қизларидек хизмат қилган. Ўғил ва келиннинг бундай яхшиликларини кўриб, отанинг уйни бошқа бегона кишига бериб чиқиб кетганларига ишонгим келмайди.

— Аҳмедовани гапларига қўшиламан,— деди О. Ғаффорова,— шундай яхши оила муносабатларига совуқлик тушиши яхши эмас. Ота қайтиб келишлари керак, қандайдир ўтган-ўтмаган майда гаплар учун аччиқ қилиб, бундай оқибатсизлик қилиш кекса кишига ярашмайди.

— Отам мени тарбияладилар, ўстирдилар,— дейди Наримон Яхьяев.— Ҳозир беш нафар боланинг отасиман. Очиғини айтсам отам уйдан чиқиб кетганларидан кейин, қишлоқда бош кўтариб юролмаяпман. Назаримда кишилар «сен яхши бўлсанг, отанг чиқиб кетармиди» деяётгандек бўлишяпти. У кишининг уйдан чиқиб кетишига хотиним билан мен айбдордек туюлади. Аслида эса айрим кишилар отамнинг бошини айлантириб, ўз шахсий мақсадларида фойдаланмоқдалар. Ҳа, шундай беилтифот одамлар бўларкан.

Шу гаплардан кейин уй масаласи билан кенгроқ қизиқишга тўғри келди. Яхьяевлар турган уй 1962 йили қурилган бўлиб, 1985 йилда иккига, яъни, Яхьяев Саиджалил ва унинг ўғли Яхьяев Наримонлар ўртасида бўлинган. 1986 йили С. Яхьяев ўзининг уйига Ибрагимовлар оиласини киритиб қўйган. Ибрагимовлар оиласи ҳозиргача прописка рўйхатидан ўтмаган. Ибрагимов билан яна суҳбатлашдик. С. Яхьяевга 4 минг сўм беришга ваъда қилган экан. Уй олди-сотди шартномаси тузилмаган. Чунки Ш. Ибрагимов колхоз аъзоси эмас, Ильич номли колхознинг 1-участкасида прописка рўйхатида экан. С. Яхьяевнинг уйни Ибрагимовга васият қилиб қолдиришига келишилган. Ўзбекистон ССР Гражданлик кодексининг 51-моддасига асосан бундай шартнома ҳақиқий эмас, деб топилиши керак.

Аниқланишича, Саиджалил отанинг номига ўтказиб қўйилган уй эски уйнинг ўрнида ўғил ва келин томонидан бир неча йил бурун қайта тикланган. Текшириш натижасида яна шу нарса маълум бўлдики, Ҳасанбой қишлоқ Совети территориясидаги Ҳакимова Маҳбуба исмли аёлга тегишли уйда Ибрагимов Шамшиддиннинг акаси Ибрагимов Зуҳриддин ўз оиласи билан яшаётгани, уларнинг ҳам пропискада йўқликлари аниқланди. Демак, ака-ука Ибрагимовлар СССР Министрлар Советининг 1974 йил 28 августдаги қарори билан тасдиқланган, СССРда паспорт системаси ҳақидаги қоида талабларини бузмоқдалар. Шунда нима учун райондаги тегишли органлар Ибрагимовлар хатти-ҳаракатлари билан келишиб келмоқдалар, деган ўринли савол туғилади.

Яна бир мулоҳаза. Нега энди Яхьяевлар оиласидаги аҳвол Ҳасанбой қишлоқ Совети ижроия комитети ва маҳалла комитети активларини ташвишлантирмади? Яхьяева Мариям ва Яхьяев Наримонлар ҳақида маҳалла аҳли яхши фикрда экан, нима учун Саиджалил ота билан тушунтириш ишлари олиб борилмади! Оқибатда жамиятимиз ячейкаси бўлган оиланинг муқаддас принциплари бузилди.

Биз эр-хотин Яхьяевларни оқлаб, мутлақо беайб қилиб кўрсатмоқчи эмасмиз, лекин шу билан бирга отанинг уйдан кетиб қолганлиги сабабчилари қилиб айблаш учун бирор жиддийроқ асос ҳам тополмадик.

Кексайганда Саиджалил отанинг уйни бирмунча пул деб бегона одамга топшириб ўғли, келини ва набираларидан юз ўгириб чиқиб кетиши кўпчиликни ранжитди. Халқ депутатлари Ҳасанбой қишлоқ Совети раҳбарлари, маҳалла мутасаддиларининг совет қонун-қоидаларининг бузилишига томошабин бўлиб туришлари маъносига тушунолмадик.

А. ҲАСАНОВ,
М. АМИРОВА,
юристлар.

КАШАНДАЛИК КАСОФАТИ

СССР Давлат статистика комитетининг 62 минг совет оиласини сўров қилиш асосида қилган ҳисобларига кўра бизнинг мамлакатимизда сал кам 70 миллион кашанда бор экан. Шаҳарлардаги эркакларнинг 67 проценти, хотин-қизларнинг 5 проценти шу иллатга берилганлар. Шуниси ниҳоятда хавфлики, 14—17 ёшлардаги йигитларнинг 6 проценти ҳам мунтазам чекади. Чекадиган қизлар анча кам бўлиб, бир процентга яқин. Болтиқбўйи республикаларидаги шаҳарлар ва шаҳар типидаги посёлкаларда яшовчи аёллар орасида чекиш нисбатан кўп тарқалган. Сўраш маълумотларига қараганда мунтазам чекувчи ёшлар Белоруссия ва Қозоғистонда 10 процентни, РСФСРда янада кўпроқ — 14 процентни ташкил этади.

Сўнгги йигирма йил давомида ўпка раки билан хасталаниш тахминан икки баравар ошганлиги бу фактларга эътибор беришга мажбур қилади. Бу кўп жиҳатдан кашандаликни кенгайиши билан боғлиқдир. Чекувчи аҳоли ўртасида нафас олиш органларининг рак билан касалланиши чекмайдиганларга нисбатан анча кўпдир. Бундай хасталикларга мутбало бўлиш эркаклар орасида хотин-қизларга нисбатан 9 баравар кўп. 1986 йилда зарарли янги пайдо бўлган шишлар борлиги аниқланган эркакларнинг 37 проценти нафас олиш органлари лаб ёки оғиз бўшлиғи касалланишидан азоб еганлар.

Бу хавфли тенденция тамаки маҳсулотлари сотиш ҳажмининг ортиб бориши билан боғлиқдир. 1986 йилда давлат ва кооператив савдоси орқали 441 миллиард дона — 1985 йилдагига нисбатан 2 процент кўп (1983 йилдагига қараганда 4, 1970 йилдагига нисбатан эса 23 процент кўп) папирос ва сигареталар сотилган. Шу йили тамаки маҳсулотларини реализация қилиш ҳажми 6,8 миллиард сўмни ташкил этган. Таққослаш учун шуни айтиш кифояки, шу йили аҳолига 12,9 миллиард сўмлик енгил автомобиллар ва уларга эҳтиёт қисмлар сотилган.

Балки шу нохуш статистика янги йилда кимнидир бу зарарли одатга ўрганишдан сақлаб қолар?

• СПОРТ •

ФУТБОЛ

● МОСКВАДАГИ МАСК енгил атлетика-футбол комплексида ўсмирлар ўртасида В. А. Гранаткин хотира-совриниучун халқаро турнирнинг сўнгги, бешинчи тур ўйинлари бўлиб ўтди. Унда қуйидаги натижалар қайд қилинди. Франция — СССР-II — 0:1, АҚШ — ХХР — 0:1, ГФР — СССР-I — 0:2.

Шундай қилиб, ушбу турнирда СССР-I терма командаси ғолиб чиқди. Бу муваффақиятда терма команда диспетчери, «Пахтакор» командасининг иқтидорли ўйинчиси М. Қосимовнинг ҳиссаси ҳам бор.

БАДИИЙ ГИМНАСТИКА

● БОКУ шаҳрида бадиий гимнастика бўйича «Олимпия умидлари» Бутуниттифоқ турнири бўлиб ўтди. Унда москвалик жаҳон чемпиони А. Кочиева ғолиб чиқди. Тошкентлик Е. Холодова эса фахрли учинчи ўринни қўлга киритди.

ДЗЮДО

● ОЛМАЛИҚ шаҳрида «Комсомолец Узбекистана» газета соврини учун ўтказилаётган мусобақаларда мезбонлардан ташқари РСФСР, Украина, Қозоғистон, Литва ҳамда тожикистонлик полвонлар иштирок этишмоқда. Турнирнинг дастлабки куни татмига 95 килограмм ҳамда ундан ортиқ вазнлилар чиқишди. 95 килограммгача бўлган вазнлилар ўртасида пойтахтимиз вакили Р. Бердиболтаев барча рақибларини доғда қолдириб, биринчи ўринни қўлга киритди. 95 килограммдан юқори бўлган вазнлилар ўртасида эса ангренлик А. Валиевга тенг келадигани топилмади. Бекободлик Ю. Калякин иккинчи ўринни эгаллади.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ОЛТИ ЙИЛДАН БЕРИ КУТАМИЗ

КЎЧАМИЗДАГИ дастлабки симёғочларга тортилган ингичка мис симлар эскириб, чироқларимиз жуда хира ёнарди. Ўша кезларда колхознинг ҳамма кўчаларига симёғочлар ўрнатиб, янги симлар тортиш бошланиб кетди. Жумладан, бизнинг кўчадан симёғоч ва симлар янгиларига алмаштирилди.

Лекин, афсуски, ўша 1982 йили бошланган иш ниҳоясига етказилиб, бошқа кўчаларга электр қуввати уланди-ю, аммо бизнинг кўча бир четда қолиб кетди. Сабабини тушунмай, суриштирсак, кўчадаги салқин бериб турган тол ва тераклар халал бераётган экан. Уларни кесиб ташламагунча, янги линияга электр қувватини улаш мумкин эмас эмиш.

Хуллас, бу масала олти йилдан бери сансалор бўлиб келяпти. Чироқларимизни ёруғроқ қилиш учун наҳотки дов-дарахтни кесиб ташлаб, кўчани шипшийдам қилиш шарт бўлса?

Р. НОСИРОВ,
Калинин районидаги «Партия ХХ съезди» колхози.

ЭРТАГА — НАВБАТДАГИ ҚАБУЛ

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳузуридаги жамоатчилик Совети навбатдаги қабулни эртага — 20 январь куни соат 17.00 дан бошлаб ўтказади. Бу сафар меҳнаткашларни жамоатчилик Советининг аъзоси, Тошкент шаҳар прокурорининг ёрдамчиси Нурмат Турсунматов қабул қилади.

Жамоатчи Совет қабулхонаси Ленинград кўчаси, 32-уй, 7-қават, 742-хонага жойлашган. Телефонлар: 33-40-48; 32-53-54.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ СОВЕТ ҚАБУЛХОНАСИ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг
М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ КОНЦЕРТ-ФИЛАРМОНИЯ БИРЛАШМАСИ
В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
23, 24 январь соат 19.30 да
ЎЗБЕКИСТОН ССР ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИОЭШИТТИРИШ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ ИЖОДИЙ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ВА СОЛИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИНИ УЮШТИРАДИ

ПРОГРАММАДА ИШТИРОК ЭТАДИЛАР:
Ўзбекистон ССР халқ артисти Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА;
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Исроилжон ва Исмоилжон ВАҲОБОВлар, Абдуҳошим ИСМОИЛОВ, Эргаш КАРИМОВ ва Роза КАРИМОВА;
республика мақом ижрочилари конкурсининг лауреати Ҳуррият ИСРОИЛОВА, Ҳасан РАЖАБИЙ;
МАҚОМЧИЛАР АНСАМБЛИ (бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Абдуҳошим ИСМОИЛОВ);
ДУТОРЧИЛАР АНСАМБЛИ (бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти Ғанижон ТОШМАТОВ);
«ТАБАССУМ» РАДИОЖУРНАЛИ ҚАТНАШЧИЛАРИ ВА БОШҚАЛАР.
Билетлар СССР Халқлари дўстлиги саройи кассаларида соат 14 дан бошлаб сотилади.

Тошкент шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармаси
В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг
33-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
УЧИШ АППАРАТЛАРИНИ ЙИҒУВЧИ-СЛЕСАРЬ, ФРЕЗЕРЧИ ИХТИСОСЛАРИ БЎЙИЧА
1988-ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Машғулотлар — 1 февралда бошланиб, 6 ой давом этади.
Тошкент шаҳрида ва Тошкент областининг шаҳарга яқин районларида яшайдиган ўрта маълумотли кишилар, шунингдек Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган ўрта маълумотли йигитлар қабул қилинади.
Ўқувчиларга 65 сўм миқдорида стипендия ва ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида 50 процент иш ҳақи берилади.
ЎҚИШ ВАҚТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.
Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: паспорт, ўрта маълумоти тўғрисида аттестат, яшаш жойидан справка, 086/У формадаги медицина справкаси, билим юрти директори номига ариза, 4 донадан 3х4 см. ва 4х5 см. катталикдаги фотосурат.
Адрес: 700207, Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 331-уй (8, 30, 151, 171-автобуслар; 6, 29-трамвайларнинг «С. И. Кадишев номидаги билим юрти» бекати). Телефонлар: 96-58-20, 96-39-72, 96-47-70.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
Ўзбекистон ССР Мебель саноати министрлиги қошидаги
27-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича
1988—1989 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КЕНГ ПРОФИЛДАГИ ЁҒОЧНИ ҚАЙТА ИШЛОВЧИ-СТАНОКЧИ, ДУРАДГОР ФАНЕРЧИ, ЮМШОҚ МЕБЕЛЛАРНИ ҚОПЛОВЧИ, ЁҒОЧНИ ҚАЙТА ИШЛАШ АСБОБ-УСКУНАЛАРИНИ СОЗЛОВЧИ, ПРЕССЛОВЧИ, БЕЗАКЧИ.
Ўқиш муддати — 1 йил.
БАДИИЙ ВА СТИЛЬ МЕБЕЛЛАРИ ДУРАДГОРИ, МЕБЕЛЧИ-ДУРАДГОР.
Ўқиш муддати — 3 йил.
ОШХОНА МЕБЕЛЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ УЧУН МЕБЕЛЧИ-ДУРАДГОР.
Ўқиш муддати — 1-3 йил.
Ўқишга 15 ва ундан катта ёшдаги, 8—10 синф маълумотига эга бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.
Ўқишга қабул қилинганлар 3 маҳал овқат, бепул иш кийими ва ишлаб чиқариш практикаси даврида 50 процент маош билан таъминланадилар.
3 йил мудатли ўқишни тамомлаганлар диплом оладилар. Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаганлар олий, ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан ўқишга юборилади.
Билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.
Билим юрти янги замонавий комплексга жойлашган бўлиб, унда бадиий ҳаваскорлик тўгараги ишлаб турибди.
Спорт комплексида бокс, енгил атлетика, волейбол, кураш, самбо, футбол, шахмат ва шашка секциялари фаолият кўрсатмоқда.
Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.
Билим юрти директори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: таржимаи ҳол, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, яшаш жойидан справка, 4 дона фотосурат, медицина справкаси (286/У форма).
МАШҒУЛОТЛАР 1988 ЙИЛ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.
Ҳужжатлар ҳар куни соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.
Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Спутник массиви, 4-квартал, (58, 75, 40, 99, 98-автобуслар; 19-троллейбуснинг «27-СПТУ» бекати).

«ҚИБРАЙ» РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-МАШҚ МАРКАЗИ ҚОШИДА
саломатлик, умумий жисмоний тайёргарлик, дзюдо-ю кураши, ритмик гимнастика ва бокс бўйича
ПУЛЛИ ГРУППАЛАРГА
ҚАБУЛ УЮШТИРИЛАДИ
Машғулотлар ўтиш учун душхоналари, ечиниш хоналари бўлган махсус заллар, югуриш йўлкалари бўлган стадион ва енгил атлетика секторлари бериб қўйилади.
Сауна машғулот ўтувчилар хизматида бўлади.
Машғулотлар — группаларнинг комплектлашувига қараб бошланади.
Справкалар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилингиз: Тошкент области, Оржоникидзе райони, Қибрай посёлкаси, Учительская кўчаси, 15-уй. Телефонлар: 61-4-26, 61-7-06.

Редактор ўринбосари С. Ғ. МУСАЕВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
(«Ташкентская правда»)
Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов
Издается на узбекском языке
Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32